

Hírhozó

PLUSZ

9. szám | 2024. I. negyedév

- **UBM CSOPORT FÉLÉVES BESZÁMOLÓ**
- ÉRTÉKELÉS
- **VÁLTOZÁSOK AZ UBM FEED ÜZLETÁG**
MŰKÖDÉSÉBEN ÉS SZERVEZETÉBEN
- **ELNYERTÜK AZ AGRÁRMARKETING**
DÍJ PÁLYÁZATÁNAK ARANY
MINŐSÍTÉSÉT
- **AZ EURÓPAI BAROMFIIPAR**
KILÁTÁSAI, LEHETŐSÉGEI A
KÖVETKEZŐ ÉVTIZEDBEN
- **MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁS**
- **A MODERN TAKARMÁNYKEVERŐ**
ÜZEMEK MŰKÖDÉSE
- **AGRÁRIUM 2024**
- PORTFÓLIÓ KONFERENCIA
- **STRESSZKEZELÉS A**
MEZŐGAZDASÁGBAN KONFERENCIA

UBM CSOPORT FÉLÉVES BESZÁMOLÓ - ÉRTÉKELÉS

Március végén publikáltuk a féléves jelentésünket melyet részletesen az alábbi linken érthettek el: <https://investors.ubm.hu/feleves-jelentesek>. Ismét izgalmas időszakot zártunk, a teljesség igénye nélkül szeretnénk kiemelni néhány fontos információt.

investors.ubm.hu

105,34 milliárd forint árbevételt és 1,03 milliárd forint adózás előtti eredményt értünk el a 2023/24-es üzleti év – 2023. december 31-én lezárult – első hat hónapjában. Megőrizve piaci pozíciónkat, továbbra is hazánk piacvezető takarmánygyártó, és egyik legnagyobb takarmányalapanyag-kereskedő cégcsoportja vagyunk, mely a 2023 márciusában meghirdetett stratégia mentén folytatta beruházásait és nemzetközi terjeszkedését: 2023 augusztusában beléptünk az állattartás szegmensbe és megnyitottuk kereskedelmi irodánkat Olaszországban.

Jelentősen növekedett az export súlya a teljes árbevételből

A 2023/24-es üzleti év első felében az UBM Csoport jelentősen növelte az export tevékenységből származó árbevételének arányát. Míg az előző üzleti év első felében – azaz a 2022. július 1-től december 31-ig tartó időszakban – 47,5 százalékot (58,25 milliárd forintot) tett ki az export árbevétel

a cégcsoport teljes árbevételéből, addig ez az arány a jelenlegi, 2023/24-es üzleti év első hat hónapjában már elérte az 54,3 százalékot (az 57,25 milliárdos szintet). A cégcsoport legjelentősebb exportpiacai közé Olaszország, Ausztria, Németország és Románia tartozik, ezekből származik teljes export árbevételének negyötöde.

Kihívást jelentett a szemes termények jelentős árzuhanása

Az UBM Csoport a 2023/24-es üzleti év első félévében 105,34 milliárd forint árbevételt termelt az előző üzleti év azonos időszakában elért rekord szintű, 122,67 milliárd forintos árbevétel után. Ez ugyan elmarad az előző év hasonló időszakának árbevételétől, azonban mindenképpen szükséges megemlíteni, hogy erre a teljesítményre a cégcsoport egy jelentős árzuhanást elszenvedő piacon volt képes.

A commodity és takarmány szegmens értékesítési volumene is nőtt

Az UBM Csoport két hagyományos üzletága közül a szemes terményekkel és olajos magvakkal kereskedő commodity üzletág az előző üzleti év első félévében 532.249 tonna áruval kereskedett cégcsoporton kívülre. Ez a volumen a jelenlegi üzleti év első felében – 16,9 százalékos növekedéssel – 622.151 tonnára bővült. A takarmányalapanyag-kereskedelmi üzletág a 2022/23-as üzleti év első hat hónapjában 218.934 tonna árut értékesített, ezt a mennyiséget a tavaly december 31-én lezárult félévben több mint negyedével, 274.763 tonnára növelte.

Az UBM folytatja a 2025/26-os üzleti évig felvázolt növekedési stratégiájának megvalósítását

- a piacvezető hazai takarmánygyártóként működési vertikumunk további szélesítése érdekében a tavaly december 31-én zárult félévben az állattartás szegmensbe is beléptünk az élőállat-tenyésztéssel és annak integrációjával foglalkozó Mangal Ilona Sertéshizlalda Kft. tulajdonrészének

Takarmány Export

Termény- és alapanyag Export

Takarmány + termény Export

Az árbevétel
54,3%-a
export

megvásárlásával. Az első öt hónapban pénzügyileg is gyümölcsöző volt az együttműködés, cégcsoportunk új tagja több mint 100m forinttal járult hozzá a teljes adózás előtti eredményünkhöz.

- jelenlegi üzleti év első felében megalapítottuk legújabb kereskedelmi irodánkat Olaszországban: az UBM Italy S.r.l. a tervek szerint a 2024/2025-ös üzleti évben már 100-150 ezer tonna takarmánygyártáshoz szükséges kukoricával, búzával, szójababbal, árpával, továbbá napraforgó-, repce- és szójadarával kereskedik majd Olaszországban

A tavalyi teljesítményhez képest javuló eredményesség, de elmaradás az éves céloktól

A cégcsoport teljesítménye az első félévben vegyes képet mutat, részben javult az 2022/2023 évi teljes éves eredményességi mutatókkal összehasonlítva (EBITDA 4,1%-ról 3,9%-ra csökkent, az adózás előtti eredményünk pedig 0,6%-ról 1%-ra emelkedett), ez a javulás azonban egyelőre elmarad a tervezett éves célkitűzésekhez képest. Az előrejelzéseink alapján nehezen lesz tartható a kitűzött éves adózás előtti eredmény célunk, melyet a budget-ben lefektettünk.

Az árkörnyezet változásával párhuzamosan csökkent a vállalat eladósodottsága

Fontos mutatója a vállalatnak az eladósodottsági szintünk, mely az árkörnyezet változásával párhuzamosan alacsonyabb szinten stabilizálódott az elmúlt félévben, melyhez nagy mértékben hozzájárult a Takarmány divízió takarékos készletgazdálkodása is. A jövőben a vevői és szállítói kapcsolatainkban nagy fókuszot kell kapjon a vevői fizetési határidők csökkentése és a szállítói fizetési határidők növelése, ehhez cégcsoportunk legnagyobb beszállító partnereivel speciális megállapodásokat köt, illetve egy új rendszer bevezetésével segítjük beszállítóinkat arra az esetre, ha valamilyen okból a tervezett fizetési határidő előtt szeretnének kifizetést.

Összeségében elmondható, hogy a vállalat javuló kondíciókkal rendelkezik, de a növekedési terveink végrehajtásához ennél ambíciózusabb teljesítményre lesz szükség. Ennek elérése egyáltalán nem távoli, de fontos felismernünk, hogy azt nem csak az új projektek és rendkívüli egyéni teljesítmények alapozzák meg, hanem a jelenlegi működésünkben rejlő hatékonysági potenciál kiaknázása és azok a mindennapos kis lépések, melyekkel nap mint nap jobban végezzük a munkánkat. Ebben mindenkinek van lehetősége, tennivalója, számítunk rátok ezen az úton!

Janositz Balázs

UBM vezérigazgató-helyettes, CFO

ManGold

Mangal Ilona Sertészizalda Kft.

VÁLTOZÁSOK AZ **UBM FEED ÜZLETÁG** MŰKÖDÉSÉBEN ÉS SZERVEZETÉBEN

Az elmúlt évben az UBM Feed üzletág tevékenysége nem találkozott a cég tulajdonosainak az elvárásaival, így ez év elejétől **Bustyaházai László, igazgató** került kinevezésre és **vette át a cégcsoport takarmány üzletágának az irányítását.**

Nilván sem a magyar agráriumban, sem partnereink körében nem kell bemutatni **Bustyaházai Lászlót**, aki több mint 20 éve dolgozik cégünkben és a takarmányozási üzletág alapítója is a nevéhez fűződik. Laci, mint az UBM egyik tulajdonosa és az igazgatóság tagja felel a takarmány üzletág stratégiai, üzletfejlesztési feladataiért és hozzájárul az egész cégcsoport sikeres tevékenységéhez.

A takarmány üzletág átalakításával szinte párhuzamosan a terménykereskedelmi üzletágban is történtek változások, Szalontai Szabolcs igazgató a teljes belföldi terménykereskedelmi irányítja, míg Horváth László a bel-

földi terménykereskedelem **operációs igazgatójaként** dolgozik, de egyúttal a belföldi fehérjekereskedelem felelőse is. **Botos Andor** a terménykereskedelem **külföldi igazgatójaként** felel az olasz, román, szerb és osztrák leányvállalataink tevékenységért, amely mellett a commodity üzletág stratégiai, üzletfejlesztési vezetését ellátja, mint tulajdonos és igazgatósági tag.

A takarmány üzletág vezetésének átvételét követően **Bustyaházai László** megfogalmazta azokat a fő célkitűzéseket, amelyek teljesítése szükséges a cégcsoport takarmányozási tevékenységének a hatékonyabbá tételéhez. Ehhez szükséges a költséghatékonyság

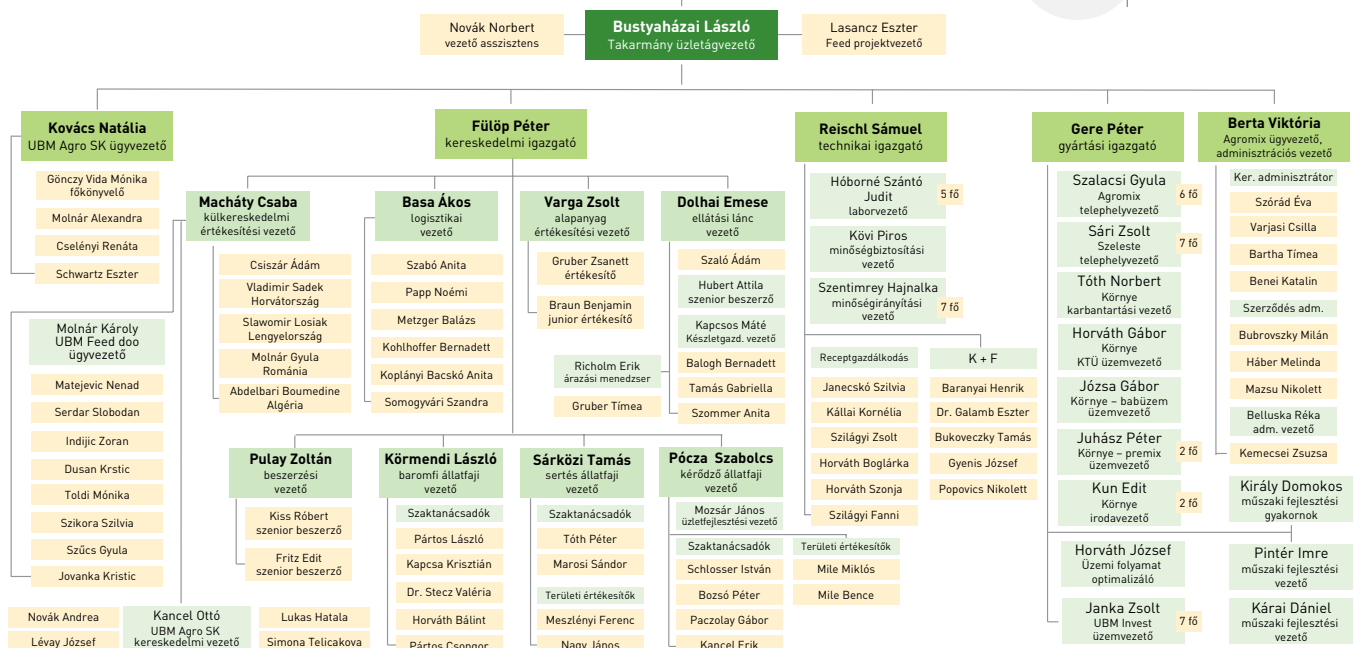

Bustyaházai László
igazgató, UBM Feed Zrt.

javítása, a racionálisabb gazdálkodás és persze a szakmai színvonal és termékeink eredményességének a fenntartása. Amint korábban is a partnereink voltak a középpontban, így most és a továbbiakban is kiemelten figyelünk az UBM termékekkel takarmányozott állattartó telepek működésére, hatékonyságára, az elért eredményekre és partnereink elvárásaira is.

**TAKARMÁNY-
GYÁRTÁS ÉS
ÉRTÉKESÍTÉS**

Mindezek a célkitűzések és hatékony megvalósításuk szükségessé tette a takarmányozási üzletágon belül számos szerkezeti és szervezeti változást, amelyet az előkészítő munka után most véglegesített a takarmány üzletág igaz-

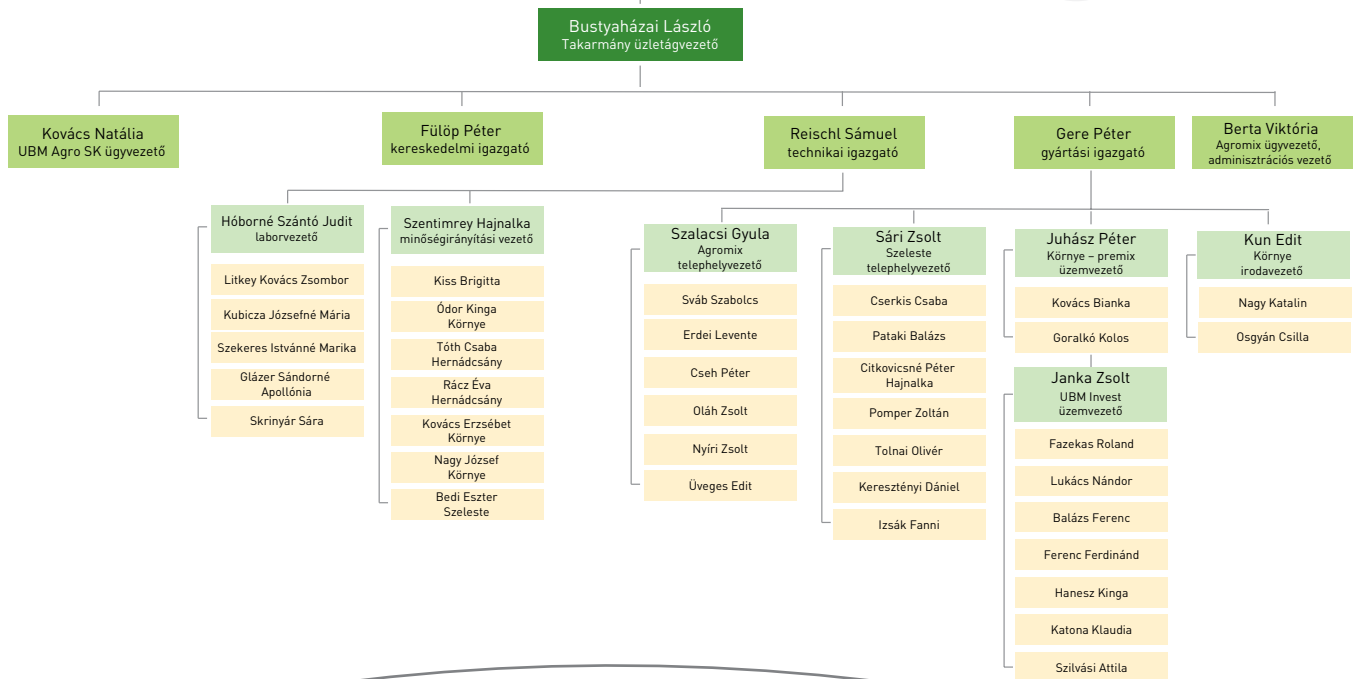
gatója. Mindezek a változások, az üzletág csapatának az összefogása lehet a kulcsa az eredményes menedzselésnek, partnereink elégedettségének.

Minden partnerünk és kollégánk szíves tájékoztatására itt mutatjuk be

a takarmányozási üzletág szerkezeti és szervezeti ábráját, a könnyebb tájékozódás érdekében.

TAKARMÁNY-
GYÁRTÁS ÉS
ÉRTÉKESÍTÉS

„A TOVÁBBIKBAN IS KIEMELTEN FIGYELÜNK AZ UBM TERMÉKEKKEL TAKARMÁNYOZOTT ÁLLATTARTÓ TELEPEK MŰKÖDÉSÉRE, HATÉKONYSÁGÁRA, AZ ELÉRT EREDMÉNYEKRE ÉS PARTNEREINK ELVÁRÁSAIRA IS.”

ELNYERTÜK AZ AGRÁRMARKETING DÍJ PÁLYÁZATÁNAK **ARANY** MINŐSÍTÉSÉT

Az **Agrotrend csoport** 2023. őszén hirdette meg Magyarország első **agrármarketing díj pályázatát**, amelyen az UBM marketing csapata egy 44 oldalas, a kiírásnak megfelelő, komplex és grafikai kivitelezésében is mutatós pályázati anyaggal vett részt.

A marketing szakma cégeinek elsőszámú vezetőiből álló, nyolctagú zsűri a bírálókat során a pályázó agrárcégek marketing tevékenységének a kreativitását, tevékenységének egyedi, sikeres, látványos és széles körben megismert és elismert megjelenítését értékelte.

Cégünk, a nagyszámú pályázó **között elnyerte az Agrármarketing Díj arany minősítését**, ami reméljük hozzájárul az UBM Csoport sikeréhez és cégcsoportunk, tevékenységünk szélesebb körű megismeréséhez. A díjat 2024. február 9-én Egerben adták át, az Agrotrend Év Agrárembere kitüntető díj gálánap keretében.

Az elkészült pályázati anyagban különálló szerkezeti egységekben mutattuk be a cégünket, tevékenységünk aktuális adatait, szerteágazó marketing tevékenységünket,

külön is kiemelve az elmúlt évben elindított online és social média tevékenységünket, a tőzsdéi befektetési kommunikációs kampányunk egyik eszközeként. Az elkészült pályázat így átfogó és naprakész információt nyújtott az UBM cégcsoport 2023-2024. évi marketing koncepciójáról és tevékenységéről.

A pályázati anyag a következő linken érhető el:
<https://www.ubm.hu/elnyertuk-az-agrarmarketing-dij-palyazatanak-arany-minositeset>

www.ubm.hu

AZ EURÓPAI BAROMFIIPAR KILÁTÁSAI, LEHETŐSÉGEI A KÖVETKEZŐ ÉVTIZEDBEN

A korábbi lapszámban megpróbáltam összefoglalni mindazon tényezőket, szempontokat, trendeket és kilátásokat, amelyek meghatározzák a globális és ezen belül az európai takarmánygyártás és állattermék előállítási folyamatait. Ezeket a szempontokat az itt bemutatásra kerülő európai takarmány- és baromfiipari trendek áttekintése és bemutatása során igyekeztem figyelembe venni, és legjobb tudásom szerint „megjósolni”, hogy mire kell felkészülnünk, mint a közép-európai térség meghatározó iparági szereplőinek.

Természetesen, mindezen alapokra támaszkodva sem határozható meg a következő évtized takarmánygyártási, baromfi-hús termelési iránya pontosan, de egy előrejelzés elősegitelheti az üzleti céljaink pontosítását és a megfelelő üzleti stratégia kiválasztását. Bár koromnál fogva garanciát nem tudok nyújtani, hogy a leírt számokat 10 év múlva számon lehet majd rajtam kérni, de bízom benne.

Mivel a globális folyamatok és trendek alól sem az európai, sem a magyar takarmányipar, állattermék előállítás, baromfiipar nem vonhatja ki magát, ezért „helyesebb”, ha ezen hatásokra készülünk, nem kockáztatva, hogy lemaradunk a lehetőségekről.

II. A világ és Európa állattermék termelésének és baromfiiparának a helyzete és kilátásai számokban

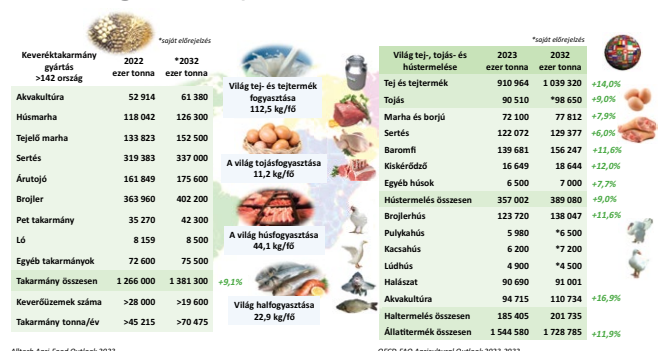
Az európai takarmánygyártás és állattermék előállítás a következő évtizedben már csak részben követi a globális trendeket; amíg a világ állatifehérje termelés továbbra is dinamikus növekedni fog, addig az európai trendek ettől elmaradnak, sőt termelés-csökkenéssel is számolnunk kell. Előljáróban a globális trendek, számok áttekintése szükséges, hogy az európai folyamatokat megértsük és ezekre megfelelő módon tudjunk reagálni.

A globális hústermelés és takarmánygyártás alakulása

A világ takarmány és állattermék előállítása továbbra is dinamikus növekszik, de jelentős eltolódás van a térségek termelésében és az állatfaji arányokban, miközben a hatékonyabb termelés együtt jár a további koncentrációval. A világ állattermék előállítása jelenleg 1.545 millió tonna, amelynek 59%-a tej és tejtermék, 23,1%-a hús, 12%-a hal és 5,9%-a tojás.

Ezt a volumenű termelést a világ 1.266 millió tonna keveréktakarmány gyártásával szolgálja ki, 28.000 keverőüzemből, így a korszerű és hatékony takarmánygyártásnak az iparág nagyobb hányada még nem felel meg.

A világ takarmány és állati termék előállítása (2023)

Alltech Agri-Food Outlook 2023

OECD-FAO Agricultural Outlook 2023-2032

A termelésnövekedés dinamizusa, a korábbi évtizedekhez képest csökken, de még mindig jelentős növekedéssel számolhatunk a következő 10 évben is, amelyet a baromfi-hús-termelés fog húzni, de jelentős a többi állattermék-előállítás növekedése is, amely átlagban évi 1,0-1,2% körül alakul. A hús- és tojástermelés a jelenlegi 447,5 millió tonnáról várhatóan 488 millió tonnára fog nőni, 2032-re. Ezt az igénynövekedést a takarmányipar követni fogja, 1.381 millió tonna keveréktakarmány előállításával.

A világ 542,4 millió tonnás hús- és haltermelésén belül a marha és borjúhús előállítás 72,1 millió tonna (13,3%), a kiskérődző 16,6 millió tonna (3,1%), a sertéshús 122,1 millió tonna (22,5%), a baromfi-hús 139,7 millió tonna (25,7%), míg a halászat teljesítménye 90,7 millió tonna (16,7%), az akvakultúra 94,7 millió tonna (17,5%).

A világ 1.266 millió tonnás keveréktakarmány felhasználása az intenzívebb állatfajok irányába billen, a baromfitakarmány 525,8 millió tonna (41,5%, ezen belül a baromfi-hús előállításához 364 millió tonna, a tojástermeléshez 162 millió tonna). A sertéstermelés takarmányfelhasználása 319,4 millió tonna (25,2%), a szarvasmarha takarmány 251,9 millió tonna (19,9%, ezen belül a tejtermelés 133,8 millió tonna, a marhahústermelés 118 millió tonna), míg az akvakultúra felhasználás 53 millió tonnás mennyisége mellett még jelentős a pet food termelés is (35,3 millió tonna).

Ha jelenlegi számokból kiindulva, a 2032-ig terjedő évtized termelési trendjeit követjük, támaszkodva a kevésszámú, „jóslásokba bocsátkozó” forrásra (OECD-FAO Agricultural Outlook 2023-2032, Alltech Agri-Food Outlook, EU Agricultural Outlook 2023-2035, FEFAC, AVEC, EUSTAT, USDA) támaszkodva, úgy láthatjuk, hogy a következő évtizedben a tejtermelés el fogja érni az évi 1,0 millió tonnát (14%-os növekedés), de kiugró lesz a baromfi-hús termelés 156,3 millió tonnás termelése (11,6%-os növekedés, meghatározóan a brojlerhús növekedése), a kiskérődzők hústermelés növekedése 18,6 millió tonnára (12%), az akvakultúra 110,7 millió tonnás termelése is (16,9%-os növekedés).

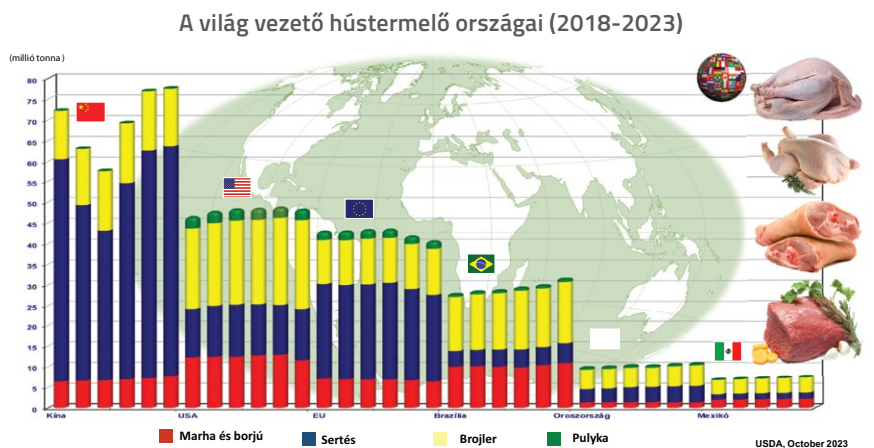
A globális takarmányipar ki fogja szolgálni a növekvő intenzív keveréktakarmány igényt, és 9,1%-os növekedéssel, 1.381 millió tonna keveréktakarmány előállítására várható. Meghatározó lesz a 402,2 millió tonnás brojler, a 337 millió tonnás sertés, a 175,6 millió tonnás árutozó takarmányigény kiszolgálása, de jelentős lesz a szarvasmarha takarmányigény is (133,8 millió tonna tejelő, 118 millió tonna hús-marha). A takarmányiparban további koncentráció várható (akár 30-40%-os is).

Összességében a tojás- és hústermelés 9%-os és a haltermelés 8,8%-os emelkedése a következő évtizedben biztosítani fogja a népesség- és a fizetőképes kereslet-növekedés igényét.

A világ hústermelését egyre inkább befolyásolják a fenntarthatósági, környezetvédelmi elvárások és szabályozók, így érthető a törekvés, hogy a legkisebb környezeti lábnyommal, üvegházhatású gázkibocsátással és a legkedvezőbb takarmányhasznosítással járó állattermék előállítás legyen az elsődleges (akvakultúra és baromfi, 2,5-3,3 kg takarmány szárazanyag igény/1 kg ehető hústermék), míg a nagyobb terhelést jelentő sertés (7 kg takarmány szárazanyag), és pláne kérődző állatok hústermelése (juh 15 kg, szarvasmarha 25 kg takarmány szárazanyag igény/1 kg ehető hústermék) mérséklődjön.

A világ állattermék termelését továbbra is a nagyok dominálják, Kína, a 2019-2020-as, közel 20 millió tonnás termelésű csökkenése után újra 77,5 millió tonna húst állít elő, amelyet termelésével az USA (48 millió tonna), az EU (40,4 millió tonna) és Brazília (31,4 millió tonna) követ.

A világ állati fehérjeforrásainak a fogyasztása jelentősen emelkedett az elmúlt évek során, a hatékonyabb termelési technológiák és a fizetőképes kereslet növekedése miatt, de ez igen jelentősen tér el a térségek és az országok között. A világ tej- és

tejtermék fogyasztása 112,5 kg/fő, míg húsfogyasztása 44,1 kg/fő. Ezt követi a halfogyasztás, 22,9 kg/fő és a tojásfogyasztás 11,2 kg/fő értékkel. Az átlagos érték erőteljes szélsőségeket „takar el”; míg sok országban az állattermék fogyasztás meghaladja az egészséges mértéket, addig sok országban még hiánnyal küzdenek.

A következő tíz évben a nominális és valós árak közötti olló tovább fog nőni, ami a sertéshús esetében a 450-500 USD/tonna, a baromfihúsnál a 300-320 USD/tonna különbözetet is elérheti, míg a marhahús esetében az 1.200-1.300 USD/tonnát is.

A húsfogyasztás mellett országoként eltérő mértékben a haltermelés is jelentős fehérjeforrás, amely az elmúlt évben 185,4 millió tonna volt, amelynek közel felét a halászat (90,7 millió tonna), míg ma már a nagyobb hányadot az akvakultúra (94,7 millió tonna) adja. A halászat, ideális esetben is csak fenntartani tudja a jelenlegi termelési volumenét, a következő tíz évben. Ezzel szemben az akvakultúra termelés volume-ne akár 120 millió tonnára nőhet, 27%-os termelésbővüléssel.

Az európai hústermelés alakulása

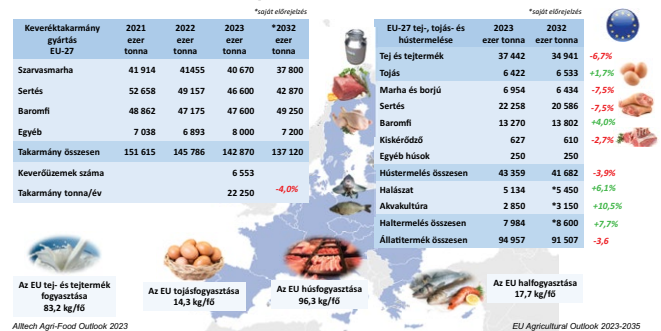
Mivel az európai takarmánygyártás és hústermelés nagyságrendjét az EU-27 tagországán túl Nagy Britanniá, Oroszország, Ukrajna és Belorusz termelése adja, ezért ezeket kellene figyelembe venni az értékelés során. A Brexitet követően Nagy Britanniá adatai továbbra is rendelkezésre állnak, de az orosz-ukrán háborús helyzet miatt az utóbbi 3 ország adatai nem, vagy nem hitelesen hozzáférhetőek. Ennek megfelelően, elsősorban az EU statisztikákat, adatokat használtam fel, szükség szerint feltüntetve az egyéb termelési adatokat is.

Míg globális áttekintésből egyértelműen látszik, hogy a világ állattermék előállítása (+11,9%) és takarmánygyártása (+9,1%) 2032-ig folyamatosan növekszik, addig az európai termelési adatok jellemzően csökkenést fognak mutatni. A negatív trend alól csak a baromfiipar (+4,0%), a tojástermelés (+1,7%) és a halászat, akvakultúra (+7,7%) jelent kivételt.

A csökkenés, amely már az elmúlt két évben is markánsabb volt, tovább folytatódik a tej- és tejtermékek előállításában (-6,7%), a marha- és sertéshús termelésben (mindkettő -7,5%), de a kiskérődző húskok előállításában is (-2,7%). Összességében az állattermék előállítás 3,6%-os csökkenése várható az EU-ban, a következő évtizedben. Hasonló módon, követve a trendeket a takarmányipar gyártása is 4,0%-kal csökkenni fog az EU-n belül.

Az EU állattermék termelése csökkenését, csökkentését a klíma-, környezet- és állatvédelmi előírások szigorodása, az alapanyagellátás problémái és a munkaerő hiánya miatt is várhatjuk.

Az EU-27 takarmány és állati termék előállítása (2023)

Az európai, EU takarmány és állattermék előállítás korábbi dinamikus növekedése megtört, de továbbra is jelentős nagyságrendet és erőt képvisel. Európán belül jelentős eltolódás van a térségek termelésében és az állatfaji arányokban is, amely tovább fog erősödni, részben a hatékonyabb termelési kényszerrel együtt járó további koncentrációval, illetve az állattermék előállítás Európán belüli keletre tolódásával. Az EU állattermék előállítása jelenleg 95 millió tonna, amelynek 39,4%-a tej és tejtermék, 45,7%-a hús, 8,4%-a hal és 6,8%-a tojás. Ezt a volumenű termelést 143 millió tonna keveréktakarmány gyártásával szolgálja ki, 6.550 keverőüzemből, így a korszerű és hatékony takarmánygyártásnak az iparág nagyobb hányada még mindig nem felel meg.

Az EU-n kívüli, korábban említett európai állattermék előállító országok közül az Egyesült Királyság évi 14,9 millió tonna tej, 1,95 millió tonna baromfi (1,75 millió tonna brojlerhús), 655 ezer tonna tojás, 1,05 millió tonna sertéshús, 906 ezer tonna marhahús és 276 ezer tonna juhhús termelésével és 16,2 millió tonna keveréktakarmány gyártásával jelentős állattermék termelő Európában. Oroszország évi 33,0 millió liter tejet állít elő, 4,95 millió tonna baromfi (ebből 225 ezer tonnát exportál), 2,9 millió tonna étkezési tojást, 4,0 millió tonna sertéshúst (220 ezer tonna export) és 1,34 millió tonna marhahúst (hozzá 250 ezer tonna import). Az orosz keveréktakarmány gyártás 34,2 millió tonna. Ukrajna 6,5 millió tonna tejet, 1,7 millió tonna baromfi, 590 ezer tonna tojást, 970 ezer tonna sertéshúst, és 475 ezer tonna marhahúst termel, amihez 26,5 millió tonna keveréktakarmányt használ fel. Belorusz tejtermelése 7,6 millió liter, baromfi termelése 515 ezer tonna (ebből 150 ezer tonnát exportál), tojástermelése 135 ezer tonna, sertéshús termelése 383 ezer tonna, marhahús előállítása 328 ezer tonna, 17,5 millió tonna keveréktakarmány felhasználásával.

Az EU baromfi termelése, a jelenlegi 13,3 millió tonnáról 13,8 millió tonnára nőhet a következő évtizedben, de ennek elérése részben a versenyképességétől és az ukrán baromfiipar EU „beengedésétől” is függhet. Az EU szabályozás időnként érthetetlen és versenyhátrányt generáló szigorítása mellett, a kereskedelmi érdekek miatt is beengedi az EU-n kívül termelt, olcsóbb és gyakran nem kellő minőségű és

amely mellett az export jelentősebb, 1.925 tonna, amelyet a 113%-os önellátás teszi lehetővé.

EU tagországok baromfihús termelése (2017-2022)

ellenőrzésű, garanciájú termékeket. A marhahústermelés jelentős mértékű csökkenése mellett (6,4 millió tonnára) a sertéshús termelése is csökkenni fog (20,6 millió tonnára). Ez utóbbi, a csökkenése ellenére is a meghatározó húsféleség az EU termelésében és fogyasztásban is.

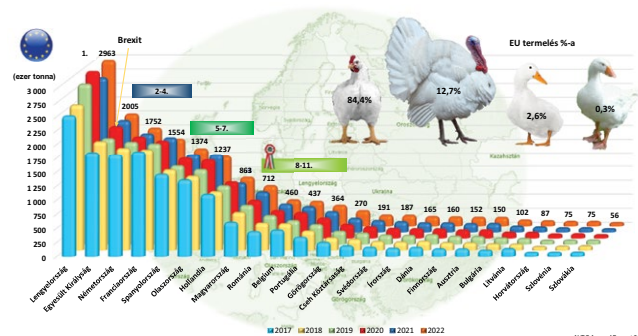
Az állatiermék termelés növekedési lehetőségeit és földrajzi eloszlását alapvetően a takarmány alapanyag termelési lehetőségek, ezek elérhetősége határozza meg, nem véletlen Dél-Amerika, Kelet-Európa versenylőnye ebben. További befolyásoló tényező a további nemzetközi koncentráció és a kereskedelmi (politikai) korlátok hatása is.

Az EU közös statisztikája nem tükrözi a térségén belüli átrendeződési folyamatokat. A nyugat-európai termelés, jellemzően fejlettebb termelési körülményei ellenére is csökkenni fog és jelentősen felértékelődik a Közép-Kelet európai térség, a termelés versenylőnyei miatt. Ebben a brojlerhús- és sertéshús termelése fog dominálni, de a pulykahús és kacsahús termelés is erősödhet.

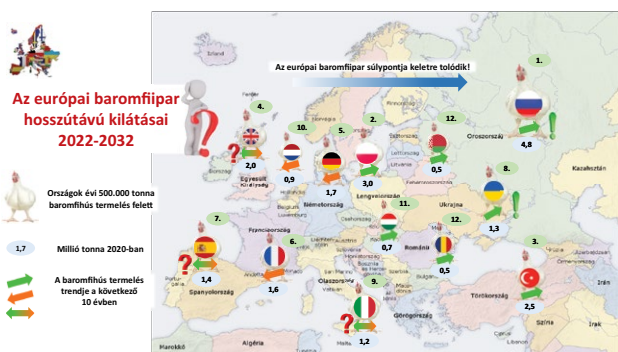
A Közép-Kelet európai térség felé történő intenzív állatiermék előállítás eltolódást, túl a nyugat-európai környezeti terheléscsökkentésen túl, a takarmány alapanyagok olcsóbb és könnyebb elérhetősége, a terület és járványvédelem jobb (néha csak elvben) lehetőségei, a még kisebb környezeti terhelés, a mezőgazdasági telepek koncentráltasága, optimálisabb telepmérete, építési lehetősége, az integrált, nagy cégek jelenléte és az exportorientált állatiermék előállítás egyaránt támogatja. Ebben korlátozó tényező lehet a térség drámai népességcsökkenése, és az ebből adódó munkaerőhiány, kényeszerű munkaerő import.

Az EU baromfihús termelésben Lengyelország dominál (közel 3 millió tonnás termeléssel), de az EU-ból kivált Egyesült Királyság (2 millió tonna) termelése is jelentős. A német (1,7 millió tonna), francia (1,5 millió tonna), spanyol (1,4 millió tonna) és olasz (1,2 millió tonna) termelés meghatározó az EU-n belül. Jelentős még Hollandia (860 ezer tonna) és Magyarország (712 ezer tonna) baromfihús termelése is. Ugyanakkor az ukrán háborús helyzet miatti az EU-ba irányuló baromfihús export lehetősége az ukrán baromfiipart, minden háborús nehézség ellenére is motíválja, így a mostani 450 ezer tonnás exportnak a növekedése várható (már havi 20-22 ezer tonna az EU export), amelyet elsősorban Európa legnagyobb baromfihústermelő cége, az ukrán MHP évi 700 millió brojler feldolgozásával biztosít.

Baromfihús termelés az EU országokban (2017-2022)

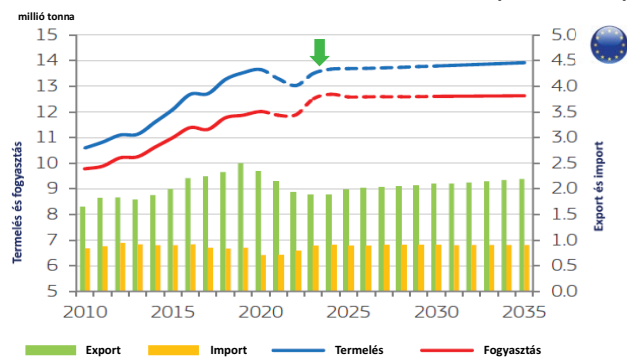
Az európai baromfiipar hosszútávú kilátásai (2022-2032)

Az EU a világ baromfihús termelésének 10%-át, a brojlerhús 9,3%-át, pulykahús 31%-át, a kacsahús 7,2%-át, a lúd- és egyéb baromfihús 8,7%-át adja. Az EU baromfihús importja, 739 ezer tonna,

A baromfihúskereskedelem alakulása

Az EU baromfihús termelése és kereskedelme (2010-2035)

A világ brojlerhús exportja 14 millió tonna, amelyet Brazília dominál 5 millió tonnával, az USA (3,4 millió tonna), az EU (1,7 millió tonna) és Thaiföld (1,1 millió tonna) előtt, de jelentős szereplő Kína, Törökország és Ukrajna is (530-450 ezer tonna). A brojlerhús 11,5 millió tonnás importjából Japán (1,1 millió tonna), Mexikó (1,0 millió tonna), UK (900 ezer tonna), Kína (825 ezer tonna) az EU (735 ezer tonna), Szaúdi-Arábia (665 ezer tonna) és Irak (500 ezer tonna) vásárlása emelkedik ki, de sok más ország szorul rá behozatalra, együttesen 5,7 millió tonna vásárlásával.

A világ baromfihús kereskedelmi előrejelzése (2023-2032)

Baromfihús top exportőr országok	2023 ezer tonna	2032 ezer tonna	Eltérés %
Brazília	4 849	5 805	19,7
USA	3 544	4 101	15,7
EU	1 720	1 967	14,4
Thaiföld	1 003	1 383	37,9
Törökország	613	794	29,5
Kína	575	601	4,5
Ukrajna	450	450	0,0
Oroszország	254	294	15,7
Más dél-amerikai országok	221	300	35,7
Argentína	200	307	53,5
Kelet-Európa	197	201	2,0
Kanada	149	141	-5,4

Baromfihús top importőr országok	2023 ezer tonna	2032 ezer tonna	Eltérés %
Más közel-keleti országok	1 172	1 358	15,9
Japán	1 122	1 150	2,5
Mexikó	1 077	1 232	14,4
Más Szub-szaharai országok	1 029	1 332	29,5
Közép-Amerika, Karib-térség	946	1 156	22,2
EU	815	1 005	23,3
Kína	759	1 282	68,9
Nyugat-Afrika (ECOWAS)	705	1 025	45,4
Szaúdi-Arábia	617	721	16,9
Más ázsiai országok és Óceánia	612	763	24,7
Dél-Amerika	505	600	18,8
Irak	501	509	1,6
Közép-Ázsia (volt szovjet tagok)	462	534	15,6
Fülöp-szigetek	452	597	32,1
Dél-Afrika	408	330	-19,1
Hong Kong	244	340	39,3
Vietnam	234	316	35,0
Kanada	182	193	6,0
Tajvan	180	207	15,0
Oroszország	104	103	-1,0

A következő évtized baromfihús világkereskedelmi változásai a fenti táblázat foglalja össze, amelyből jól látható, hogy Brazília és az USA exportelőnye fennmarad és együtt közel 10 millió tonnát fognak exportálni 2032-ben. Az EU, Thaiföld és Törökország exportorientáltsága tovább fog erősödni. Brazília mellett Argentína és más dél-amerikai országok is jelentős piaci szereplők lesznek.

A baromfihús importjában a közel-keleti országok fognak dominálni, amelyek közül a térség egyéb országai 1.358 ezer tonnát, míg Szaúdi-Arábia 721 ezer tonnát, Irak 509 ezer tonnát fog importálni, ezzel együtt 2,6 millió tonnát fognak vásárolni. Évi 1 millió tonna feletti vásárlók lesznek Japán, Mexikó, a Szubszahara országai, a közép-amerikai országok, az EU, Kína és a nyugat-afrikai gazdasági közösség is.

Bár az elmúlt két évben baromfihús áremelkedés, néha hektikus is, a jelenlegi árakban jelentős eltérések vannak, hiszen az EU brojler átlagár 2.650 €/tonna, az USA 2.410 €/tonna, míg a brazil 1.400 €/tonna. A baromfihús ár előrejelzések egyértelműen mutatják, hogy bár a nominális árak emelkedni fognak a jelenlegi 1.540 USD/tonna árról 2030-ra 1.664 USD/tonna árra (+8%) ez valós értéken 9%-os csökkenést fog jelenteni (1.392 USD/tonna). A hús ár/takarmány-költség index is folyamatosan csökken, ami szintén a „szigorodó versenyfeltételeket” támasztja alá. Ebből jól érzékelhető, hogy csak a termelékenység növelésével és az önköltség csökkentésével lehet versenyben maradni, vagy „költözni kell” a versenyképesebb régiókba, országokba.

Az európai baromfiipar kilátásai a következő évtizedre

A világ hústermelése 90%-ban a fejlődő országokban fog nőni. A világ hústermelésének a 33%-át jelenleg a magasabb jövedelmű országok lakosai fogyasztják el, akik a népesség

16%-át adják. A világ hústermelésének az emelkedése a baromfi- és juhhús esetében évi 1,3-1,5%, a sertéshúsnál 1,0-1,1%, míg a marhahús esetében 0,8-0,9% lehet, ami 0,7 kg/év/ személy húsfogyasztás növekedést biztosíthat.

Az európai baromfihústermelés kilátásai továbbra is kedvezőek, bár a világ baromfihús előállításának évi 1,3%-os növekedéséből már „ki fog maradni”. A jelenlegi közel 140 millió tonnás baromfihús világtermelés 156-157 millió tonnára nőhet 2032-ig.

Az európai baromfiipar a korábbi évtizedben elért 2%-os növekedése megtorpant az elmúlt években, a magas input-árak és a madárinfluenza kártétele miatt (ez a szabadtartás, organikus termelés megtorpanását is előidézte), és várhatóan 0,4%-kal növekedhet évente. A baromfihús fogyasztása még 3-5%-kal növekedhet a következő évtizedben, így lehetősége van az ágazatnak a további növekedésre. A korábban részleteiben bemutatott európai piaci folyamatok (fogyasztói elvárások, környezet- és állatvédelem, szabályozások, kereskedelmi megállapodások, háborús helyzet) nagymértékben befolyásolni fogja a termelési és export-import helyzetet, lehetőségeket.

A kontinensen belül a termelés keletre tolódik, részben az EU országokon belül (Lengyelország, Románia és Magyarország), részben Kelet-európai országokba (Ukrajna, Belorusz, Oroszország és Törökország). A baromfihús fogyasztást, annak növekedését a húsféléken belüli egészségesebb imázs, a könnyebb elkészítés, a vallási megfontolások hiánya (Európában már jelentős a moszlim kisebbség) és a relatív olcsósága egyaránt segíti.

Az EU baromfihús exportja tovább növekedhet és elérheti a 2,0-2,3 millió tonnát, a jelenlegi 1,7 millió tonnával szemben, a növekvő igények miatt (Szub-Szaharai régió, Kína, Fülöp-szigetek, Vietnam, Nyugat-afrikai régió), de egyúttal az EU-ba irányuló import növekedésével is számolni kell (kereskedelmi megállapodások – Mercosur, ukrán baromfihús vámmentes behozatala), ami megemeli a jelenlegi 815 ezer tonnás behozatalt 1 millió tonnára. A baromfihús árak csökkenni fognak, a versenytárs, alacsonyabb önköltségű országok (Brazília, Ukrajna, Thaiföld) versenyelőnye megmarad, így azonos exportpiacokon nem fogunk tudni versenyezni velük és a belső piacra is nyomást fognak gyakorolni.

A világban elindult folyamatok, amelyek a hústermelés és fogyasztás csökkenését szorgalmazzák (fenntarthatóság, élelmiszer-pazarlás, fogyasztók egészség szempontjai), és amelyek Európában erősebbek, bár hatnak, de összességében a következő évtizedben nem csökkentik az igényt, amit a fejlődő országok demográfiai és vásárlóerő növekedése generál. A FAO előrejelzések szerint a hústermelés mennyiségi növekedése 2055-2060-ig töretlen lesz.

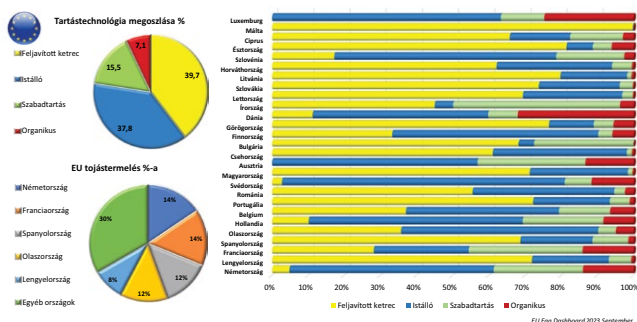
Az EU húsfogyasztásában, amely jelenleg 66,9 kg/fő, még mindig a sertéshús a meghatározó, 32,0 kg/fő fogyasztással, amit a baromfihús (25,0 kg/fő) és a marhahús (10,3 kg/fő) és a juhhús (1,3 kg/fő) követ. Az előrejelzések szerint a következő tíz évben a baromfihús fogyasztás tovább nő (+3%), miközben a sertéshús (-4%) és a marhahús (-8%) fogyasztása tovább csökken. Az EU-27 éves baromfihús fogyasztása a következő évtizedben 12,5-12,7 millió tonna körül fog alakulni.

A világ és az EU tojástermelése

A világ tojástermelése, a jelenlegi 90,5 millió tonnáról a következő tíz évben, 9%-os növekedéssel akár 98,6 millió tonnára is nőhet. A tojástermelést továbbra is Ázsia dominálja 55,8 millió tonnával, míg Európa 11,3, Közép- és Dél-Amerika 9,7 és Észak-Amerika a 7,2 millió tonnát termel.

EU tojótyúk létszámok és tartástechnológia megoszlása (2022)

Az EU tojástermelésén belül 5 ország, Németország és Franciaország (14%), Spanyolország és Olaszország 12% és Lengyelország 8% adja a termelés kétharmadát. Az EU sokéves állattóléti nyomása, intézkedései hatására a tojótyúkok tartástechnológiája sokat változott, ma az összes tojótyúk 40%-át eljavított ketreces, 37,8%-át isztálló (mélyalmos, rácspadlós) tartásban találjuk, míg 15,5%-a szabadtartásos és 7,1%-a organikus tartástechnológiában található. A statisztikai átlag mögött országoként nagymértékű eltérés van, hiszen sok országban visszaszorult a ketreces tartástechnológia, míg sok országban ez dominálja a tojástermelést.

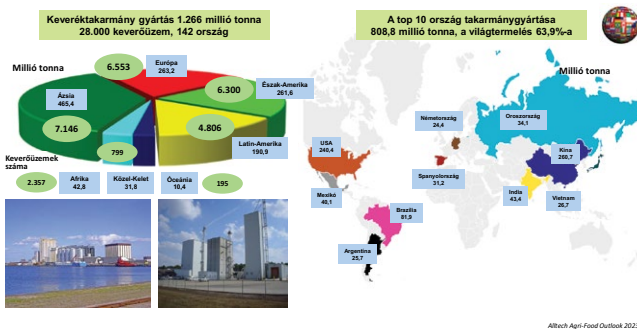
A világ tojástermelésének meghatározó hányadát már integrált termelési körülmények között állítják elő, a top 31 cég évente 9-44 millió tojótyúk tartásával termel árutojást; közöttük csak 2 európai vállalkozás, az ukrán Avantgardco (13,3 millió tyúk) és a lengyel Woźniak Group (11,0 millió tyúk) található meg. Európában, az említett két cég mellett további 32 cég tart 1,5-7,4 millió darab tojótyúkot évente.

A világ takarmánygyártásának az alakulása

A világ keveréktakarmány gyártása két évtized alatt megduplázódott, és közel 1.300 millió tonnát ért el 2023-ban. Európa részesedése ebből 20%-os, amelyen belül az EU takarmánygyártása 143 millió tonna. A világ állatiternék előállítását is domináló országok adják, logikusan a takarmánygyártás zömét is, így a top 10 ország a világtermelés közel kétharmadát adja.

Az állatiternék termelésén belül a brojlertakarmányok 364 millió tonnát, az árutojó takarmányok 162 millió tonnát tesznek ki, így a baromfitakarmány részesedése a teljes termelésből 526 millió tonna, 41,5%. A sertéstakarmány 320 millió tonna, míg a szarvasmarha takarmány 252 millió tonna (tejelő 134 millió tonna, húsmarha 118 millió tonna). Az akvakultúra (53 millió tonna) és a pet food (35 millió tonna) mennyisége is ma már jelentős.

A világ keveréktakarmány gyártásának a megoszlása (2022)

Az EU takarmánygyártásának az alakulása

Az EU keveréktakarmány gyártása az elmúlt évben 146 millió tonna volt, amelyen belül közel azonos az állatfajok aránya. Ezen belül Spanyolország (25,9 millió tonna), Németország (21,9 millió tonna) termelése kiugró, de Franciaország (19,2 millió tonna), UK (16,2 millió tonna), Olaszország (14,5 millió tonna) Hollandia (14,3 millió tonna) és Lengyelország (10,9 millió tonna) termelése igen jelentős. A baromfitakarmány termelésben Franciaország (7,7 millió tonna), UK (7,2 millió tonna), Lengyelország (6,5 millió tonna), Németország (6,2 millió tonna), Spanyolország (4,3 millió tonna) és Hollandia (4,1 millió tonna). Ez után, jelentősen kisebb volumennel következik Magyarország, 1,8 millió tonnás termelésével.

Az EU takarmánygyártása, hasonlóan az állatiternék előállítás növekedéséhez a 2020-as évekig emelkedett, majd az elmúlt 3 évben már csökkent és ez 2032-ig folytatódni fog (5-6 millió tonna). Ennek oka a sertés- és marhahús termelés csökkenésén túl, az alacsonyabb tej- és tejtermék növekedés is. A következő tíz évben a brojlertermelés 4%-os, a tojástermelés 1,7%-os és az akvakultúra 10,5%-os növekedése tudja részben kompenzálni a többi ágazat termelés-csökkenését. A hatékonyabb takarmányértékesítés, a genetikai előrehaladás és a jobb takarmányozási technológia is csökkenti a szükséges takarmány mennyiséget. Az európai országok közötti különbségek is csökkenni fognak, az eddig hátrányban lévő fejlődése fel fog gyorsulni a közgazdasági kényszer miatt.

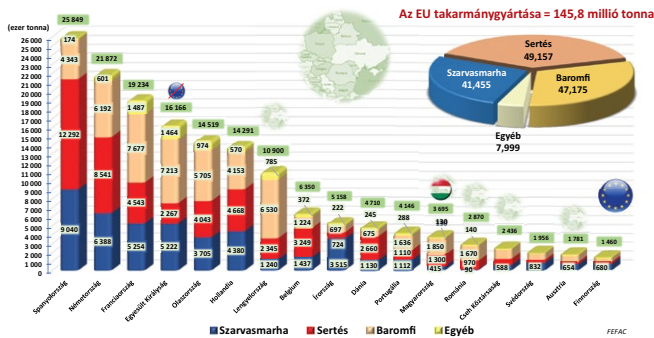
Az EU-27 takarmánygyártása (2022-2023)

EU takarmánygyártás - évi 1 millió tonna felett	2021					2022					2023		2023/2022		2023/2021	
	ezer tonna	Szarvasmarha	Sertés	Baromfi	Egyéb	ezer tonna	Szarvasmarha	Sertés	Baromfi	Egyéb	ezer tonna	%	%	%	%	
EU-27 takarmánygyártás	151 615	41 455	49 157	47 715	6 893	145 786	41 455	49 157	47 715	6 893	142 870	-2,0	-3,8	-1,9	-3,8	
Spanyolország	27 238	9 040	12 292	4 343	174	25 849	9 040	12 292	4 343	174	24 996	-3,3	-8,2	-3,3	-8,2	
Németország	23 234	6 388	8 541	6 192	751	21 872	6 388	8 541	6 192	751	21 063	-4,2	-9,3	-4,2	-9,3	
Franciaország	20 604	5 254	4 543	7 677	1 760	19 234	5 254	4 543	7 677	1 760	19 176	-0,3	-6,9	-0,3	-6,9	
Olaszország	15 194	3 705	4 043	5 705	1 066	14 519	3 705	4 043	5 705	1 066	14 867	+2,4	-2,1	+2,4	-2,1	
Hollandia	14 395	4 380	4 668	4 153	1 090	14 291	4 380	4 668	4 153	1 090	14 077	-1,5	-2,2	-1,5	-2,2	
Lengyelország	10 725	1 240	2 345	6 530	785	10 900	1 240	2 345	6 530	785	10 791	-1,0	+0,6	-1,0	+0,6	
Belgium	6 741	1 473	3 249	1 224	440	6 350	1 473	3 249	1 224	440	6 115	-3,7	-9,3	-3,7	-9,3	
Irország	5 066	3 515	724	697	222	5 158	3 515	724	697	222	4 946	-1,1	-2,4	-1,1	-2,4	
Dánia	4 903	1 130	2 660	675	245	4 710	1 130	2 660	675	245	4 352	-7,6	-11,2	-7,6	-11,2	
Portugália	4 268	1 112	1 110	1 636	288	4 146	1 112	1 110	1 636	288	4 150	+0,1	-2,8	+0,1	-2,8	
Magyarország	3 956	415	1 300	1 850	130	3 695	415	1 300	1 850	130	3 385	-8,4	-14,4	-8,4	-14,4	
Románia	2 910	90	970	1 670	140	2 870	90	970	1 670	140	2 910	+1,2	+0,0	+1,2	+0,0	
Cseh Köztársaság	2 588	588	707	1 039	102	2 436	588	707	1 039	102	2 380	-2,3	-7,3	-2,3	-7,3	
Svédország	1 980	832	338	715	71	1 956	832	338	715	71	1 927	-1,5	-2,7	-1,5	-2,7	
Ausztria	1 761	654	274	711	142	1 781	654	274	711	142	1 786	+0,3	-2,7	+0,3	-2,7	
Finnszország	1 446	680	250	420	110	1 460	680	250	420	110	1 434	-1,8	-0,8	-1,8	-0,8	
Bulgária	1 301	196	378	596	74	1 244	196	378	596	74	1 325	+6,5	+1,8	+6,5	+1,8	

EUSTAT 2023 + FEFC

Az EU tagországok keveréktakarmány gyártása (2022)

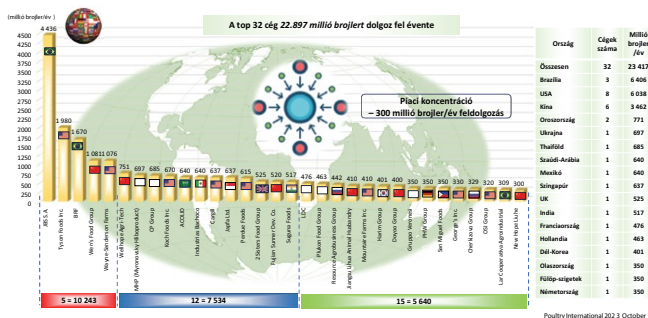

További koncentráció a takarmányiparban és a hústermelésben

A takarmány- és baromfiipar koncentrációja világszerte tovább folytatódik! A világ keveréktakarmány termelésének 29,5%-át 52 takarmánygyártó cég állítja elő (28,2-2,8 millió tonna éves termeléssel), amelyből 7 cég található az EU-ban, 44,9 millió tonna előállítással. Az első 13 cég 199,1 millió tonnát (10 millió tonna/év termelés felett), a következő 15 cég 97,3 millió tonnát, míg a fennmaradó 24 cég 74,9 millió tonna takarmányt termel.

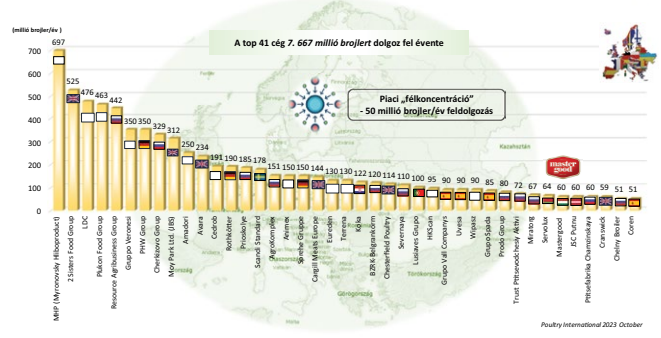
A nagyarányú koncentráció a baromfiiparban is folytatódik, a top 32 cég, amely 300 millió brojlernél többet dolgoz fel évente, 23 milliárd csirke feldolgozásával határozza meg az iparág teljesítményét. Ezek mind vertikálisan integrált cégek, melyek rendelkeznek a korszerű és versenyképes termelés feltételeivel, de még ezek közül is sok, szinte évente alakul át, kerül felvásárlásra, egyesítésre. A meghatározó cégek zöme Ázsiában és Amerikába található, de 3 cég (az ukrán MHP, 697 millió brojler, és két orosz, a Resource, 442 millió és a Cherkizovo, 329 millió) már az élmezőnyhöz tartoznak.

A világ vezető brojlertermelő cégei, top 32 cég 2023-ban

Európa 41 piacvezető baromfiipari cége, amelyek évente legalább 50 millió brojlert dolgoz fel hasonló módon integrált, de méretük még így is elmarad a világtermelést és kereskedelmet meghatározó cégektől, hiszen a világ top 32 cége közé „csak” 9 európai cég fér be, ebből a már említett 3 kelet-európai cég mellett, 2 angol és 1-1 francia, német, holland és olasz integráció. Magyarország legnagyobb baromfitermelő cége a Mastergood már méretes résztvevője az európai baromfiiparnak.

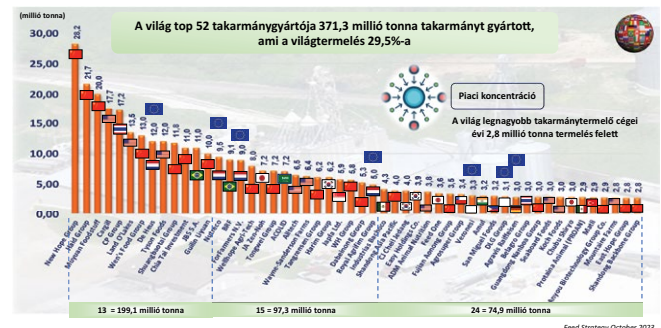
Európa vezető brojlertermelő cégei, top 41 cég 2023-ban

Hasonló koncentrációt látunk a tojástermelésben is, ahol a világ piacvezető cégei közül 31 cég tart évente 9 millió tojótyúknál többet, míg a top 5 cég 20-44 milliót. Ebbe a lista csupán két európai, egy ukrán (Avantgardco) és egy lengyel cég (Woźniak) fér bele. Európa nagy tojástermelő cégei közül 34 cég termel évi 1,5 millió tojótyúknál nagyobb állományal; az említett két nagy cég mellett 11 rendelkezik 4-7 millió tyúkkal.

A takarmánygyártás, amely elsősorban a nagyüzemi termelést szolgálja ki és egyre inkább részévé válik az integrált termelésnek, ugyancsak a koncentráció irányába halad, amelyet jól mutat a takarmánygyártó üzemek számának a folyamatos csökkenése a világban.

A világ legnagyobb takarmánytermelő cégei (2023)

A világ közel 1.300 millió tonnás termelését ma kevesebb, mint 28.000 keverőüzem állítja elő, egyenként 45,5 ezer tonnás évi termeléssel. Bár ez a nagyságrend elvben, a nem integrált termelésű országokban versenyképesnek tűnhet, de nem teszi lehetővé a legkorszerűbb szakmai és technológiai ismeretek, eszközök alkalmazását és nem is hatékony. A kor technikai, technológiai lehetőségeit kihasználó takarmánygyár ma évente legalább 200 ezer tonna takarmányt állít elő, 12-15 fő közreműködésével, ami jól mutatja, hogy van hová fejlődni.

Dr. Zoltán Péter
az UBM Csoport tanácsadója

MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁS

2024 második felétől főként megújuló energiaforrást használ majd áramszükségletének biztosítására az UBM.

Cégcsoportunk mintegy 1,8 milliárd forint költségvetésű beruházás keretében naperóművet épít Nyírmeggyesen. A tervek szerint 2024 második felétől üzemelő, **4 MW** teljesítményű naperómű **5880 MW** villamos áramot termel majd éves szinten. Ennek köszönhetően az UBM Feed Zrt. által működtetett takarmánykeverő gyárak és egyéb üzemek villamosenergia-szükségletének mintegy kétharmadát biztosítjuk majd megújuló energiaforrásból.

Az UBM a Nyírmeggyesen felépülő 4 MW teljesítményű naperómű-beruházás előkészítését április elejéig befejezi, így a tervek szerint a kivitelezési munkálatok 2024 második felében zárulhatnak. A beruházás célja az UBM fosszilis energia-hordozóktól való függésének jelentős mértékű csökkentése: a nyírmeggyesi naperómű üzembe helyezését követően az UBM éves szinten **5880 MW** villamos áramot állít majd elő megújuló energiaforrásból (ez 1300-1500 átlagos család éves fogyasztásának megfelelő mennyiség). Ennek köszönhetően a vállalat éves szén-dioxid-kibocsátása körülbelül **2780 tonnával** csökkenhet.

„Az UBM idén hirdette meg a 2025-ig szóló növekedési stratégiáját, amelynek értelmében a cégcsoport évi 0,6 millió tonnás takarmánygyártási volumenét 1 millió tonnára kívánjuk bővíteni, míg az 1,5 millió tonnás éves takarmányalapanyag-kereskedelmi volument 2 millió tonnára növeljük. E stratégia megvalósítása során azonban továbbra is megőrizzük a fenntarthatóság növelése és a környezettudatosság iránti elkötelezettségünket, amelyekért agráripari szereplőként sokat tehetünk. Bízom benne, hogy nincs már messze az az idő, amikor elmondhatjuk majd, hogy minden, általunk előállított takarmány energiaszükségele megújuló forrásból származik”

- mondta a tavalyi év végén Janositz Balázs, az UBM vezérigazgató-helyettese.

A nagyságrendileg 1,8 milliárd forint teljes költségvetésű beruházást az UBM 45 százalékos állami támogatással és 20 százalék önerővel hajtja végre, melyet a cégcsoport – az Eximbank és az MBH Bank közreműködésével – egy zöld hitel konstrukcióval egészít ki. A beruházás megtérülését az UBM 7-14 évre kalkulálta.

Egy ilyen off-site naperómű beruházás helyszínét legkevésbé a beruházó területi preferenciája befolyásolja. Az alapvető domborzati fekvési, földrajzi kritériumokon túl a legfontosabb feltétel, hogy az adott területről fizikai lehetőség és hatósági engedély álljon rendelkezésre a hálózati felcsatlakozásra és az energia feltermelésére. Így került a mi beruházásunk Nyírmeggyesre. Pusztán véletlen, hogy az egyik üzemünk légvonalban mintegy 1000 m van, a helyszínválasztást nem ez befolyásolta és az üzem ellátása így sem közvetlenül, hanem közhálózati feltáplálással és vételezéssel tud megvalósulni.

„A NYÍRMEGGYESI NAPERÓMŰ ÜZEMBE HELYEZÉSÉT KÖVETŐEN AZ UBM ÉVES SZINTEN **5880 MW** VILLAMOS ÁRAMOT ÁLLÍT MAJD ELŐ MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSBÓL”

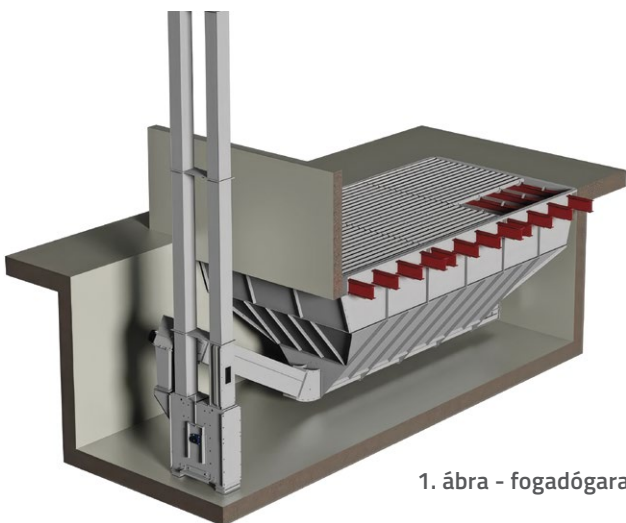
A MODERN TAKARMÁNYKEVERŐ ÜZEMEK MŰKÖDÉSE

A korszerű, nagy teljesítményű keveréktakarmány gyártó üzemek korszerű, automatizált, számítógép vezérlésű berendezésekkel, gyártási rendszerekkel működnek, amely lehetővé teszi az állattermék termelés bármilyen irányú takarmányigényének a kiszolgálását. Ez egyaránt vonatkozik a takarmányok fizikai állapotára, beltartalmi értékeire, minőségére, az alapanyagfelhasználás sokszínűségére, amint a gyártási folyamatok minőségbiztosítására is. Hatékony állattermék előállítás optimális, biológiai és közgazdasági szempontból is hatékony keveréktakarmány sorok nélkül nem képzelhető el.

A következőkben a modern üzemek gyártástechnológiai logikájának megfelelően mutatom be a technológiai, gyártási optimalizáláshoz szükséges berendezésekkel szemben támasztott követelményeket.

1. Alapanyagfogadás

Az alapanyagfogadás során kerül a technológiai, gyártási folyamatba minden, a gyártási receptúrákban lévő alapanyag komponens. Ezek kezelését a halmazállapotuk és a kiszerezésük határozza meg. A szilárd alapanyagok zömében a fogadó garaton keresztül kerülnek betárolásra, ahol ki kell zárni a nem kívánatos elemek (pl. csapadék, kő, fém) bejutását a rendszerbe, ezért ezt megfelelő zártsággal és tisztító berendezés alkalmazásával (pl. forgódobos idegen anyag leválasztó, mágnes) kell kialakítani. Egyes szilárd alapanyagok csővezetéken keresztül, nyomáskülönbség létrehozásával (pl. túlnyomás, vagy vákuum) is bejuttathatók a tárolóba, a gyártási folyamatba. A gyártási rendszeren belül uralkodó általános légnyomástól eltérő nyomáshatás veszélyesen felborítaná a gyártási rendszert, ezért ennek kiegyenlítésére megfelelően méretezett, a rendszerben enyhe vákuumot létrehozó (por-) leválasztó egységek kerülnek.

1. ábra - fogadógarat

Folyékony halmazállapotú alapanyagok fogadásánál, kezelésénél a velük kapcsolatban lévő berendezéseket alkalmasá kell tenni az adott folyadék kezelésére, annak a tulajdonságainak a figyelembevételével (pl. viszkozitás, maró hatás).

2. Szállítóberendezések, tartályok, irányváltók

Az egyes gyártási műveleteket végző gépeket szállítóberendezések, tartályok kötik össze egymással, hogy a folyamatos termelés teljes üzembiztonsággal történhessen. A legmegfelelőbb, ha a gyártott termék - a fő munkaműveleteket végző eszközök között - gravitációsan jut az egyik munkafolyamatból a másikba. Mivel a kizárólag függőlegesen elrendezett takarmánygyártó technológia a feldolgozó gépek sokasága miatt túl magas lenne, amit a magassági korlátozások, illetve túlzott költségek többnyire nem tesznek lehetővé, ezért az egységként kezelhető gyártó vonalak a lehető legnagyobb hosszban megbontva ugyan, de továbbra is függőleges elrendezésben egymás mellé kerülnek elhelyezésre, ahol a köztük levő átmenetet - ebben az esetben el nem kerülhető kompromisszumos megoldásként a gyártás aljáról újra feljuttató - kiegészítő szállítóelemek (pl. serleges felvonók), tartályok biztosítják.

2. ábra - serleges felvonó

A technológiai gyártási sor köztes tartályai, silói biztosítják, hogy a bennük levő feldolgozásra váró anyagok a megfelelő pillanatban, illetve a szükséges mennyiségben álljanak rendelkezésre a gyártás műveletét végző gépek rendelkezésére. Segítségükkel képezhető átmenet a gyártási tételenként (sarzs) és a folyamatosan áramló feldolgozást végző gépek között. Megfelelő helyen történő alkalmazásukkal a termékek gyártásának folytonossága, a receptúrák közötti gyors váltás is jól biztosítható. Kialakításukat az adott feladatra kell szab-

ni (pl. alapanyag tartályba legalább egy kamionnyi alapanyag beleférjen, FIFO elv megvalósuljon). A feldolgozandó anyag irányba terelését a megfelelő típusú nyitó-záró elemek (pl. tolózárak, útváltók) biztosítják.

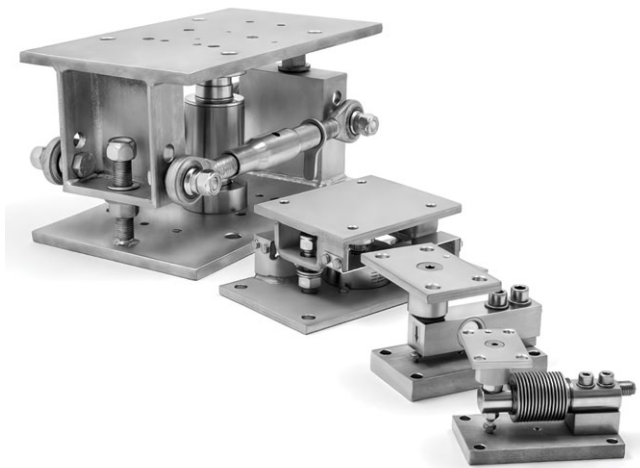
3. Légkezelés

A zárt gyártási folyamatban áramló termék a rendszerben lévő levegőt időnként maga előtt megtolja (feltorlaszolja), vagy épp ellenkezőleg maga után enyhe vákuumot hoz létre. Ennek következtében a technológiai rendszer belső levegője szinte folyamatosan áramlik, ami különböző mértékben ugyan, de a könnyen mozgítható anyagszemcséket felkapja, mely következtében a belső levegő porossá válik. A levegő porkoncentrációjának kontroll alatt tartása jelentős a kontamináció, anyagelmaradás, kiporzás, illetve porrobbanás elkerülése érdekében. A megfelelő helyekre telepített helyi poreszívás, az enyhe vákuumhatásnak köszönhetően csökkenti a belső levegő porkoncentrációját, illetve a külső térbe áramlását. Egyes esetekben a feltorlaszolt levegőt át kell irányítani (pl. a keverőgép utótartályba engedett sarzs így maga előtt tolja, maga után pedig húzza ugyan azt a levegőmennyiséget egy kiegyenlítő csővezetéken keresztül). Más esetekben elég összeköttetést képezni a külső térrel úgy, hogy egy megfelelő szűrőn keresztül a levegő ki-, illetve beáramolhasson (pl. késztermék siló töltésekor összetorlódo levegő kieresztése, illetve a késztermék ürítésekor önmaga helyére plusz levegő beengedése).

4. Mérlegelés

Az alapanyagok mérlegelési egységének kialakítása során leggyakrabban a gyártási tételként történő alapanyag összemérést alkalmazzuk, ezért a mérlegblokkok összeállításánál a receptekhez és a sarzs méretéhez igazítás a meghatározó. A mérlegrendszerek kialakításánál fő szempont a pontosság, melyet a bemérendő alapanyag adagolásának precizitása (az utánfolyás kizárása), illetve mérőbéllyegeknél az érzékenysége határozza meg. Minél nagyobb pontosságú mérés szükséges egy mérlegen, annál inkább ügyelni kell arra is, hogy a mérőbéllyegekre ne hasson a mérést befolyásoló tényező (pl. más berendezés rezgése, épületen belüli huzat, gyártóvonalban áramló levegő).

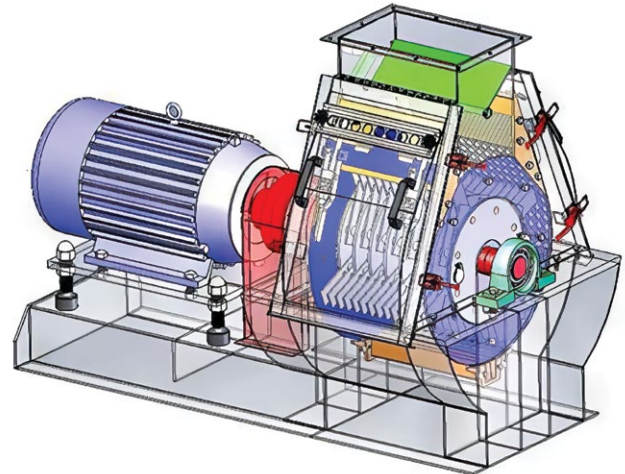
Mérőbéllyegek (3. ábra)

5. Darálás

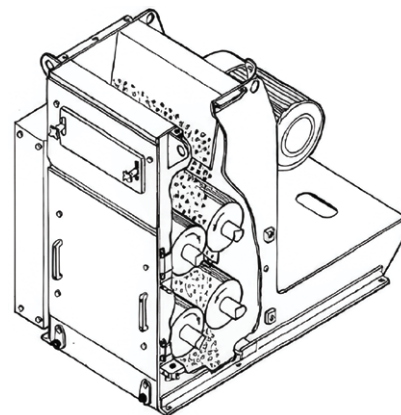
A szemes vagy a nagyobb szemcseméretű alapanyagokat darálni kell, hogy azok átlagos szemcsemérete mind az állatoknak, mind a feldolgozás szempontjából a lehető legideálisabb, leghomogénebb legyen. A leggyakrabban alkalmazott aprítási mód a kalapácsos, illetve hengersizékes darálás.

Kalapácsos darológép (4. ábra)

Működésük jellegéből adódóan előbbi főleg granulált, utóbbi főleg dercés takarmányok darálendő alapanyagainak őrléséhez használt. Kalapácsos darálónál az őrlőtekből a lehető leghamarabb ki kell juttatni (kiszívni) a megfelelő méretet már elért szemcséket, amit zsákos elszívó biztosít a szita külső felületére vezetett - belső felülethez képest - alacsonyabb légnyomással. Ezzel a kialakítással a kalapácsos darológép kapacitása nő, az apró szemű frakció (por), illetve az alapanyag nedvességtartalom veszteség pedig csökken. Ha a kalapácsos darológép fordulatszámát frekvenciaváltós hajtás segítségével változtathatóvá tesszük, akkor a szemcseméret ugyanazon lyukátmérőjű szita alkalmazása mellett is módosítható.

Hengersizék (5. ábra)

Hengersizék esetén az emelt átmérőjű hengerpárok a termék kíméletes roppantásával (kevés por képzéssel, csaknem teljes nedvességvesztés nélkül, kevés energiafelhasználással) megfelelő szemcseméretet képesek előállítani dercés takarmányokhoz.

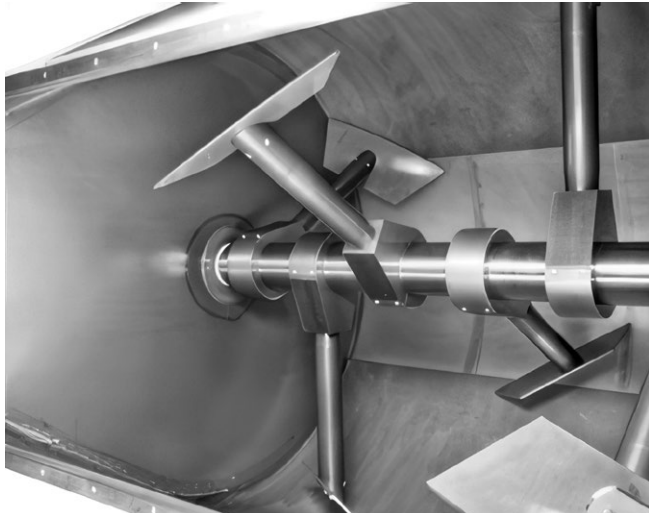

6. Keverés

A takarmánykeverőgép a takarmánygyár szíve, a megfelelően előkészített összetevőket (a sarzsok szerinti alapanyag-mennyiségek összemérése) olyan arányban kell összekeverni, hogy azok a homogenitási feltételeknek a lehető legtökéletesebben megfeleljenek.

Lapátos keverőgép (6. ábra)

A feladat nehézsége abban rejlik, hogy minden egyes összekeverendő szemcsének megvan a saját fizikai (kémiai) tulajdonsága (pl. térfogatsúly, forma, méret, higroszkóposság). A legtöbb receptúra keverőgépben elkeverendő része folyékony halmazállapotú alapanyagokat is tartalmaz (pl. olaj, savak), amik kezelése különösen nagy odafigyelést igényel, nemcsak a megfelelő bevitt folyadékmennyiség, hanem a homogén, csomómentes keverés miatt is. A megfelelő keverőgéptípus kiválasztásánál fontos szempont a maradéktalan, anyagelmaradás nélküli ürítés is. Az összekevert gyártási tételnek egy egységként kell kijutnia a keverőgépből úgy, hogy a keverékben lévő összetevők az egymáshoz viszonyított pozíciójukat (térbeli koordinátájukat) a lehető legoptimálisabban megtartsák. A gyors, maradéktalan, a takarmányrészek „fajtázódása” nélküli gravitációs ürítés a keverőgép aljának teljes keresztmetszetű nyitásával érhető el.

7. Hőkezelés

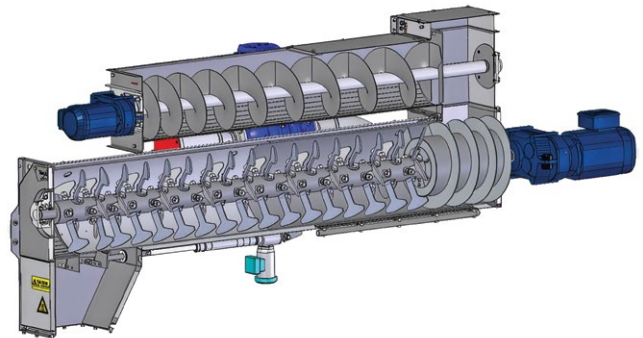
Amennyiben kondicionálást, gőzzel történő felfűtést (főzést) alkalmazunk, akkor az egyes összetevők belső feltárása (zselatinizációja) nagyban hozzájárul a takarmány emészthetőségéhez. Ha a gabonaalapú recepteket jól előkészített „száraz” gőzzel a lehető legmagasabb hőmérsékleten kondicionáljuk, akkor jelentős mennyiségben pusztul el a termékben esetlegesen előforduló baktérium. A kondicionálógéppel szemben támasztott igény az is, hogy már a feldolgozóteréből legelőször kikerülő termék is elérje a megfelelő gyártási paramétereket (pl. hőmérséklet, nedvességtartalom). E célból olyan berendezéseket gyártanak a jelentős gépgyártók, melyekből a „pépes” takarmány csak akkor lép ki, ha minden része megfelel az elvárt paramétereknek.

Gyakori folyamatos üzemmódú hőkezelő eljárás a hosszú idejű hűntartás. Az eljárást kondicionálásnak kell megelőznie.

A megnyújtott, akár három perc hűntartási idő eredményeként nagyobb mértékben pusztíthatók el a baktériumok. Az eljáráshoz olyan berendezés szükséges, melyben egy fordulatszám szabályozott csigával lehet a megfelelő áthaladási sebességet, vagyis a bent tartózkodási időt beállítani. Annak érdekében, hogy a termékben levő magas hőmérsékletű gőz ne csapódjon ki a szállító csiga hengeres házának alacsonyabb hőmérsékletű belső felületén, a palást külső oldala fűtött (pl. gőzzel, elektromosan) és hőszigetelt.

Ugyancsak elterjedt folyamatos üzemmódú eljárás a takarmánygyártásban az expandálás. Az eljárást kondicionálásnak kell megelőznie. Az expandálás jelentősége abban rejlik, hogy a magas hőmérsékletű, felgőzölt terméket mechanikai igénybevételnek is kiteszük, mely a termékszerkezet roncsolásának az eredményeként a kondicionáló hatás (pl. főzés, baktérium pusztítás) is jobban érvényesül. A robusztus, nagy átmérőjű tengelyen elhelyezkedő erős csigalevelek préselik előre a terméket, mely miután kijut az alacsonyabb környezeti nyomásra, kitágul, „expandálódik”. A hatás fokozása érdekében – típustól függően - egymás után több expandáló tag is elhelyezhető.

Kondicionáló berendezés adagoló csigával (7. ábra)

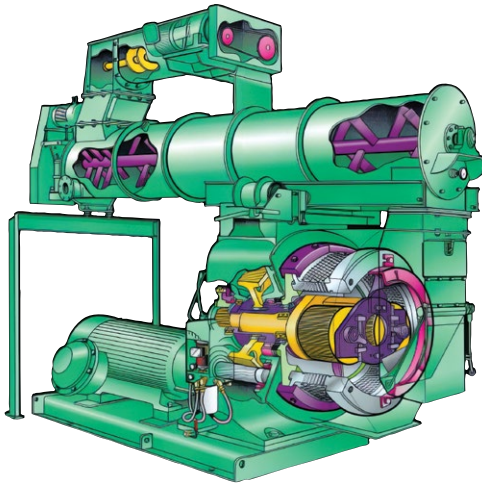
A fentiekén kívül más hőkezelő eljárások is alkalmazhatók (pl. BOA Compactor), melyek különböző módon ugyan, de céljukat tekintve hasonló hőkezelő hatást kívánnak elérni. Hőkezelő eljárások kiválasztása nagy mértékben függ a specifikus igényektől (pl. állatfaj igények, alapanyag sajátosságok).

8. Granulálás

A széleskörben elterjedten etetett granulált takarmány legfőbb előnye, hogy a homogénan összekevert alapanyagok egymáshoz tapasztásával, préselésével, azok egymáshoz viszonyított pozíciója (térbeli koordinátája) rögzítésre kerül, vagyis a termék homogén marad. A granuláló gép termékkel érintkező részei felelnek a minőségi gyártásért. A terelőlapátok kialakításának alkalmasnak kell lennie a granulálható termék görgő és matrica közé juttatására. A szélesebb matricával rendelkező granuláló gépek, homogénebb minőségű granulátum előállítására képesek. A nagyobb számú, a matrica külső felületén egyforma távolságban elhelyezett késsel rendelkező granuláló gép homogénebb hosszúságú termék vágására képes. Minél nagyobb az automatizálás mértéke (pl. slip kontrol), annál jobban biztosítható a jó minőségű folyamatos gyártás.

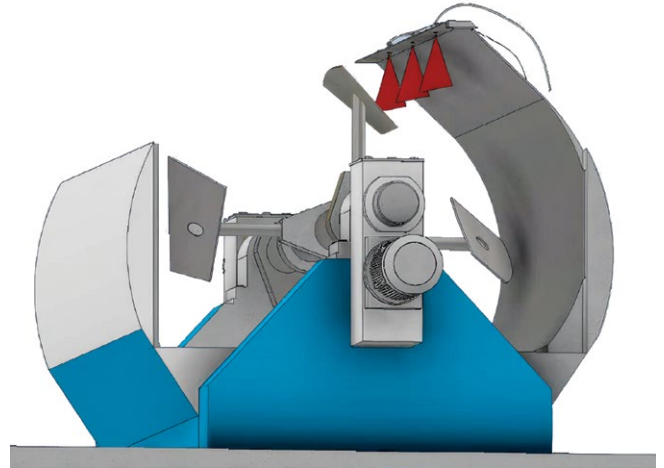

Granulálógép kondicionáló és adagoló berendezéssel (8. ábra)

A bevitel módjának (pl. nyomás, fúvóka konstrukció) meghatározásánál elsősorban a folyadék tulajdonságaira kell figyelmet fordítani (pl. viszkozitás).

Folyadékbevitel keverőgépbe (9. ábra)

9. Folyadékbevitel

A termékbe hamarabb bejuttatott folyadéknak nagyobb esélye van a szemek belsejébe szívódni. Amennyiben nagyobb mennyiségben, akár több fajta folyékony összetevőt is szeretnék a takarmányba juttatni, akkor többlépcsős bevitelt kell alkalmaznunk. A bevitel helyének, sorrendjének meghatározásában fontos szerepe van a gyártásra gyakorolt hatásának (pl. hőérzékenység, granulálásra gyakorolt hatás, ragadosság). Először a keverőgép előtt van lehetőség folyadékbevitelre úgynevezett folyadék keverőgépbe, „melaszozóba”, amelyet kialakítása miatt a keverőgép után is el lehet helyezni. Keverőgép ideális hely lehet akár 2-3 különböző folyadék bevitelére is. A meleg granulátum felületre közvetlen a matricából kijövő termékre lehet felvinni folyadékot (elsősorban olajat). A lehűtött granulátumra (hűtő után) a gyártási folyamatban több helyen (pl. porleválasztó szita után, közvetlen a teherautóba töltés előtt), különböző berendezések segítségével (pl. forgó bevonó, csiga) is lehet folyadékot juttatni.

10. Vezérlés

Az automatizált irányítás segítségével lehetővé válik az előállítási lánc minden szakaszának pontos és átlátható mérése, nyomomonkövetése. Mivel a takarmánygyártóknak folyamatosan monitorozniuk kell a termékeik előírásoknak megfelelő minőségét és megfelelőségét, a gyártás minden lépése dokumentálásra kerül. A megfelelő lekérdezési lehetőségek, a szükséges jelentések, elemzések elkészítésére ad lehetőséget, amelyek segítségével a gyártási folyamatok átláthatóbban optimalizálhatók.

Pintér Imre
műszaki-fejlesztési tanácsadó

Vezérlőhelyiség
(10. ábra)

„AZ AUTOMATIZÁLT IRÁNYÍTÁS SEGÍTSÉGÉVEL AZ ELŐÁLLÍTÁSI LÁNC MINDEN SZAKASZA ÁTLÁTHATÓAN NYOMONKÖVETHETŐ.”

AGRÁRIUM 2024 PORTFÓLIÓ KONFERENCIA

2024. március 19., Kecskemét

A Portfólió Csoport **Agrárium 2024** konferencia az **egyik legrangosabb szakmai esemény** az agrárgazdaságot érintő tavaszi rendezvények között, amelyet idén is Kecskeméten rendeztek meg. A konferencia alapvető **célja, hogy információkat nyújtson** minden olyan fontos, az év elejétől bekövetkező **változásról, amely meghatározza az agrárpiacon szereplők eredményes gazdálkodási-üzleti tevékenységeit 2024-ben.**

A rendezvény ennek megfelelően napirendre tűzte mindazokat a jelentős támogatási, jogszabályi, finanszírozási, piaci és jövedelmezőségi változásokat, amelyek új feltételeket és körülményeket teremtenek az agrárium számára nagyszámú kerekasztal beszélgetésben és előadásban.

„Az agrárium teljesítménye tette lehetővé azt, hogy tavaly a magyar gazdaság egésze nem szenvedett el kiemelkedő recessziót, amely nagy büszkeségre ad okot.” - mondta el Nagy István agrárminiszter, a konferencia nyitóbeszédében. „A formálódó pályázatok nagy lehetőséget teremtenek, amelynek révén az ágazat hozzáadott értéke a kétszeresére nőhet az évtized végéig. Tudjuk, hogy nagyon nehéz körülmények voltak a tavalyi évben, de az, hogy a magyar gazdaság nem csúszott mélyebb recesszióba, az agráriumnak köszönhető. Be kell zsebelni ezt az elismerést, mert hatalmas teljesítmény ez.”

Nagy István hozzátette: *„a cél az, hogy 2030-ra 10-ről 15 milliárd euróra növeljük a magyar gazdaság exportteljesítményét. Ez tavaly 13,8 milliárd euró volt, amely szintén rekordot jelent. Legyenek hát büszkéek, és adjanak erőt ezek az eredmények a hétköznapi küzdelmeikhez, mert valóban kihívásokkal teli időszakot élünk.”*

A délelőtti programban az Agrárminisztérium és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara képviselői bemutatták régóta várt új agrár- és vidékfejlesztési támogatási rendszert, az elérhető pályázatokat az agrárium szereplői számára. A kerekasztal beszélgetésekben megvizsgálták, hogy az agrárvállalkozások számára is meghatározó makrogazdasági környezet miként befolyásolhatja a piaci szereplők finanszírozási lehetőségeit. A szakértők kitértek arra is, hogyan változnak a lebonyolítási, bírálati és kifizetési szempontok, illetve az ágazati szereplőknek mit kell tenniük annak érdekében, hogy sikeres pályázatokat nyújtsanak be.

Elhangzott, hogy a Natura-2000 gyepterületeket kompenzáció kiírás már megjelent, de húsvétig még további pályázatok is meg fognak jelenni. Jelenleg több mint 30 pályázat van megjelenés közeli állapotban - hangzott el az Agrárium 2024 konferencia nyitó szekciójában. **Papp Zsolt György, az Agrárminisztérium helyettes államtitkára** elmondta, hogy a következő időszakra 14,7 milliárd euró, vagyis 1.500 milliárd forint fog megjelenni fejlesztési forrásként, rövid időn belül. A mostani ciklus végéig 69 pályázati felhívás lesz mondta a szakember, hozzátéve, hogy fontos, hogy ezek könnyen lehívhatóak, okszerűen felhasználhatóak és egyszerűen elszámolhatóak legyenek. Ezekhez a pályázati felhívásokhoz számos célkitűzés tartozik: az élelmiszeriparban a feldolgozókapacitás javítására, az üvegházi termelés erősítésére, a kertészet és az állattartás fejlesztésére, de ide lehet venni a tárolástechnológia fejlesztésével kapcsolatos célkitűzéseket is.

A bankszektor képviselői által tartott szekcióban a résztvevők meghallgathatták, hogy nem az agrárügyfél ágazati tevékenysége, hanem inkább a beruházási terveinek megalapozottsága a döntő a banki finanszírozásban, az életképességet erősítő, a hatékonyságot növelő terveket továbbra is szívesen finanszírozzák a bankok. A pályázatok és a kamattámogatás nagyon sokat segít a nehéz helyzetbe került ágazat finanszírozásán, de a hitelezés nem automatikus, csak a jó tervek mögé állnak szívesen a bankok.

A délutáni első programja az **„Állattenyésztés, takarmányozás: kulcs a versenyképességhez”** téma volt. Górcső alá vették, hogy milyen költségviszonyokra, felvásárlási árakra, illetve értékesítési és piaci lehetőségekre számíthatnak idén a meghatározó állattenyésztési ágazatokban érdekelt gazdálkodók. A szekció kiemelten foglalkozott a **takarmányozást érintő idei kihívásokkal**, így a takarmányárak várható alakulásával, illetve a hatékonyabb takarmányozást lehetővé

téví technológiai megoldásokkal, receptúrákkal és termékfejlesztésekkel is. Kulik Zoltán (Vitafort Zrt.) előadásban elhangzott, hogy az állattenyésztők számára a legnagyobb problémát jelenleg az okozza, hogy a brutális élelmiszer-infláció miatt 15-20 százalékkal csökkent a fogyasztás. Az elmúlt négy hónapban az ágazatban itthon nem voltak kiugró hullámvölgyek, ám nem mondható el ugyanez a növénytermesztésről, ahol nagyon negatív a helyzet. Az előadó kihangsúlyozta, hogy a cégeknek Európán kívülre is gondolniuk kell, az itteni piac ugyanis kezd beszűkülni, ezért érdemes a távolabbi exportpiacokra is megpróbálni eljuttatni a termékeket.

A zárószekció témája a „Sokk és kiútkeresés az élelmiszerpiacon” volt. Vitathatatlan a magyar élelmiszeripar hátránya az uniós versenytársakhoz képest, az adódó exportlehetőségeket pedig csak ennek ledolgozásával lehet megragadni – ez derült ki a megtartott élelmiszeripari szekcióban. A helyzetértékelést tekintve az összkép nem jó: a termelékenységből adódó lemaradás mellett a szabályozás sem segít a magyar élelmiszereken, amely 2023-ban nem csak a külföldön, hanem a magyar vásárlók kosarában is egyre kevesebb helyet foglalt el. Az élelmiszeripar, elsősorban annak exportképessége volt a témája a Portfólió Agrárium 2024 konferencia délutáni szekciójának, amelyből kiderült: jó lehetőségeket tartogat a külföld, de ehhez előbb a hatékonyságot kell növelni.

A téma előadója, Bene Dániel (MFOI) kifejtette, hogy Magyarország elmaradása nagy a neki járó források lehívásában a közvetlen források tekintetében. Ezek a források szektorsemlegesek, a pályázóknak maguknak kell ágazati programokat kreálniuk és fontos az is, hogy stabilok legyenek, rendelkezzenek önerővel. Az EU a legfontosabb partner, de nem az egyetlen: évente 70 millió fővel nő a világ lakossága, a népesség ellátását szűkülő erőforrások közepette kell megoldani, ami jó lehetőségeket jelent az élelmiszeripar számára. Közelebb Németország gazdasága az irányadó, Magyarország legfontosabb exportpartnere ugyanis nem teljesít jól. Hazánk kivételének több mint 90 százaléka az Európai Unióban talál gazdára, emiatt nagyon fontos a kontinens teljesítménye is.

Magyarországnak bőven van még hova felzárkóznia a fajlagos termelés terén, amely bőséges export-árualapot is biztosít. Az exportban ugyanakkor még mindig dominál a feldolgozatlan és elsődlegesen feldolgozott termékek köre. Ebben ugyan van előrelépés, de sok tennivaló is akad még. A lehetőségekről szólva kijelentette: az önellátás stratégiai fontosságú, további 10-15 millió fogyasztó ellátása is reális cél. Ehhez a logisztika fejlesztésére is szükség van, és a tömegtermelés, valamint a minőségi termékek előállítása egyaránt követendő. Gyarapítani kellene az élelmiszerexportban résztvevő szerep-

lők számát is, akik aránya jelenleg 20 százalék körül van. A távolabbi piacok megszólításához növelni kell a szavatossági időt is, amelyre ma már a technológiai lehetőségek adottak.

A szekció kerekasztal-beszélgetésében a jelenlegi helyzet értékelése és a kiút keresése is szóba jött. Az adatok szerint belföldön és külföldön is egyértelműen piacot veszített, több mint 10 százalékos volt az ágazat termelési-volumenindex visszaesése, ráadásul hasonló mértékben esett vissza a bel- és külföldön. Korábban a válságos időszakokban az export képes volt ellensúlyozni a belső csökkenést. Ez tavaly nem valósult meg, a magyar termékek még a magyar fogyasztók kosarában is visszaszorultak. Ha az alapanyagárban nyugaton 1 százalékos emelkedés következik be, az idehaza 2-2,5 százalékos drágulást eredményez, ami a versenyképességi hátrány miatt van. Éppen ezért fontos, hogy dedikált élelmiszeripari programok jelentsenek lehetőséget az iparágak. Fontos az is, hogy kikerült a munkaerő-megtartás követelménye, az ugyanis korábban ellentmondott a fejlesztések logikájának.

A beruházások később fordulnak termőre. A 2024-es problémákat még nem fogja megoldani az élelmiszeripari beruházások sora, remélhetőleg ez a következő években már segíteni fog az ágazaton. Az idei év a sokból való visszatérés okozta fogyasztásnövekedést hozhat, amely ugyanakkor a strukturális kihívásokra nem válaszol – mondta el Varga Ákos, az UBM Csoport igazgatósági elnöke. Hozzátette: A cél nem az, hogy lezárjuk a határokat, hogy a külföldi termék ne tudjon bejönni, hiszen a nyitott piac miatt ez nem lehetséges. Ehelyett a technológia eszközeivel kellene növelni a hatékonyságot.

A témához kapcsolódó gondolata Varga Ákosnak, hogy az élelmiszeripar fejlesztése a költséghatékony, nagyvolumenű alapanyagot feldolgozó, a lehető legkevesebb élők munkáját igénylő fejlesztések irányába tart. Ehhez high-tech megoldások szükségesek, amelyek nagymértékű tőkekoncentrációt, befektetést és magas ROI-t igényelnek, de képesek a hatékonyságot, a működési biztonságot, a minőségi termék-előállítást garantálni. A kitérés ma kizárólag az előre menekülés lehet, ma nem a mának, hanem a jövőnek kell megfelelni, így a következő évtized technikai és menedzsment megoldásait kell követni, ennek megfelelő beruházásokat kell elvégezni. Üdvözölte azt a filozófiát is, hogy megszületett az a felismerés: a nagyokat is támogatni kell, akik képesek magukkal húzni a többi szereplőt fejlődésük során.

A Portfólió Csoport Agrárium 2024 konferenciáján 53 előadó 8 szekcióban több mint félszáz témát és kérdést érintve mutatta be az idei év feladatait és próbált utat mutatni a résztvevőknek a feladatok megoldásához.

STRESSZKEZELÉS A MEZŐGAZDASÁGBAN KONFERENCIA

STRESSZKEZELÉS A MEZŐGAZDASÁGBAN
NÖVÉNY • ALLAT • GAZDA **KONFERENCIA**

Marosi Sándor és Tóth Péter kollégánk előadása a Magro.hu-n

A Magro.hu és a Debreceni Egyetem „Stresszkezelés a mezőgazdaságban, NÖVÉNY-ÁLLAT-GAZDA Konferencia és Kiállítás” címen konferenciát szervezett a növényeket és állatokat érő negatív hatások enyhítéséről és kiküszöböléséről. A rendezvény bizonyította, hogy a magyar gazdáknak igénye van a tudásra. Az eseményhez 36 cég csatlakozott előadóként és kiállítóként és több mint 300 aktív résztvevő volt jelen.

Lehet itt aszály vagy importnyomás, előfordulhatnak inputanyagpiaci problémák, állategészségügyi járványok és terményár-bezuhanások, a magyar mezőgazdaságnak menni kell előre és fejlődni kell – gondolták a Magro.hu tulajdonosai, amikor a stresszkezelés, mint egy lehetséges konferencia témája először felmerült bennük. Már a szervezés során megmutatkozott a téma iránti nagy érdeklődés, így a résztvevők három szekcióban külön tárgyalhatták a növénytermesztésben, az állattartásban előforduló stresszhelyzeteket, és külön előadásokat hallgathattak a gazdákat egyéb helyzetekben ért, adminisztrációs, pénzügyi, biztosítási, tárolási és értékesítési nehézségek megoldásáról.

Ahogy Bóné Tímea, a Magro.hu egyik alapító-tulajdonosa, a rendezvény főszervezője elmondta: „Nagyon örülünk, hogy partnereink ilyen széles skálán tudnak megoldásokat kínálni a növényeket, állatokat és a gazdálkodókat érő stresszkezelésére. Izgalmas volt azt is látni, hogyan készülnek a szakmai előadások, és előadóink hogyan töreksenek arra, hogy a mezőgazdaságban fellelhető kihívásokat megvilágítsák, és segítsenek a gazdáknak a fejlesztéseikkel.”

A 2024. február 15-én, Debrecenben lezajlott eseményen cégünket az állattartás szekcióban Tóth Péter szekcióvezetőként, Marosi Sándor előadóként képviselte.

Az állattenyésztéssel kapcsolatos előadások – önálló szekcióban – számos látogatót vonzottak, az érdeklődők teljesen megtöltötték az előadásoknak helyszínt biztosító dékáni tanácstermet. Amint azt Tóth Péter szekcióvezető elmondta, az elegáns helyszínen 12 érdekes és hasznos előadás hangzott el a környezet-takarmány-állat-gazda összefüggésrendszerben ható stresszorokról, illetve ezek csökkentésének a lehetőségeiről. Szó esett többek között az éghajlatváltozás és a mikotoxinok okozta negatív hatásokról és az ezen problémákra adható megoldási lehetőségekről, úgymint a megfelelő vetőmag kiválasztása, a bélegészség javítása fermentált takarmányokkal, speciális adalékanyagokkal, pre- és probiotikumokkal. De szóba került az állat-trágya-környezet kapcsolat, a precíziós, informatikára alapozott korai betegségfelismerés, illetve a takarmánycélú rovartenyésztés is. A résztvevők hasznos információval gazdagodtak az állattenyésztés széles spektrumát illetően.

Marosi Sándor sertés szaktanácsadó kollégánk, az állattartás szekció bevezető előadója kiemelte: „A konferencia lehetőségét biztosít, hogy a régióból termelőkkel, partner cégek tulajdonosaival, vezetőivel is tudjunk találkozni, beszélgetni a piaci aktualitásokról, valamint véleményt cserélhetünk a konferencián kapott információkról.”

Minden előadó részéről érdekes kihívás volt egy megadott téma, a „stresszkezelés” oldaláról megközelíteni az előadások anyagát, az egyes szakterületeket.

„AZ EGYES TÉNYEZŐK EGYMÁSSAL INTERAKCIÓBAN VANNAK, A KEZELÉSÜKBEN FONTOS A HOLISZTIKUS VAGY SZÉLESKÖRŰ SZEMLÉLETMÓD.”

Az állattenyésztés szekcióban az egyes előadók nagy átfedéssel hozták fel az előadásokban az állatokat érő stresszfaktorokat (pl.: hőstressz) és érdekes volt, hogyan közelítik meg azok megoldását állategészségügyi-, takarmányozási-, informatikai- vagy technológiai oldalról.

Sándor az előadásában azt próbálta szemléltetni, hogy az állattenyésztésben a stresszfaktorokat ne csak önállóan értékeljük. Az állatok számára bármely termelési tényező lehet stresszfaktor, ami eltér az állatok számára optimális értéktől. Az egyes tényezők egymással interakcióban vannak, a kezelésükben fontos a holisztikus vagy széleskörű szemléletmód. A multifaktoriális problémák (a sertésenyésztésben ilyenek pl.: hőstressz, farokragás, gyomorfekély, fülvéghalás stb.) megoldásában nem elég egy-egy stresszfaktor kezelése, lehetőség szerint minél több komponenst vagy azok hatását szükséges csökkenteni a probléma hatékony megoldásához. A cél minden esetben a stresszszint csökkentése az állatokban. Ezeket a helyzeteket kezelhetjük vagy megelőzhetjük, de ehhez mérnünk kell a stresszfaktorokat, amelyhez már minden eszköz a rendelkezésünkre áll (klíma kontroller, klíma- és hőmérséklet loggerek, telepírányítási rendszerek, vízfogyasztás mérők stb.). A mért adatokat felhasználva költségkalkulációt végezhetünk, amelyre alapozva már könnyen meghozhatjuk a megfelelő döntést.

Marosi Sándor
UBM sertés szaktanácsadó

Takarmányozási oldalról a megfelelő beltartalom és alapanyag minőség biztosítása mellett legalább olyan fontos a megfelelő telepi takarmányozási technológia kialakítása, összefüggésben a telep környezeti-, állategészségügyi- és menedzsment adottságaival.

Az előadásokat követően a felmerült kérdések megvitatására jó lehetőséget biztosítottak a cégek kiállítói standjai, ahol az előadók kötetlenül válaszoltak a termelőknek és szakmai anyaggal is ellátták az érdeklődőket. Az UBM piacvezető nagyvállalatként színvonalas kiállítással és szakértő kollégákkal várta és fogadta a látogatókat.

Az előadásokból a fenti gondolatok mentén, a stresszfaktorok komplex kezelésében az érdeklődők széleskörű megoldás csomagot kaphattak az egyes szakterületekről, amennyit egyébként csak több szakkönyv elolvasásával, vagy több hetes továbbképzéseken lehetne megszerezni. Mindezt egyetlen intenzív szakmai nap alatt, 3 szekcióban.

Mint ahogy azt, Németh István, a **Magro.hu** ügyvezetője az esemény zárszavában elmondta, ha a gazdálkodók minden előadásból csak egy javaslatot fogadnak meg, már akkor nagy eséllyel sokkal eredményesebben fogják zárni az idei szezont, és talán újra növekedési pályára tudják állítani a gazdálkodásukat.

A téma iránt érdeklődők a továbbiakban is nyomon követhetik a gazdaságot és a szereplőket ért hatások kezelésére javasolt általános és egyedi megoldásokat a **Magro.hu** oldalon és kereshetik kollégáinkat az alábbi elérhetőségeken a témában.

Tóth Péter
UBM sertés szaktanácsadó

Tóth Péter

UBM sertés szaktanácsadó, +36 30 3127675,
peter.toth@ubm.hu

Marosi Sándor

UBM sertés szaktanácsadó, +36 30 323 8404,
sander.marosi@umb.hu

INNOVÁCIÓ ÉS FENNTARTHATÓSÁG A TAKARMÁNYOZÁSBAN

- Minden gazdasági állatfajnak keveréktakarmány és premix;
- Legmodernebb gyártástechnológia;
- Csapatmunka partnereink sikere érdekében;
- Folyamatos gyártmányfejlesztés;
- A fenntarthatósági szempontok beépítése a receptekbe;
- Minőségbiztosítás a teljesítményért.

UBM Csoport

2085 Pilisvörösvár, Kisvasút u. 1.

☎ +36 26 530 540 📠 +36 26 530 541

✉ info@ubm.hu 🌐 www.ubm.hu

IMPRESSZUM Hírhozó Plusz

Felelős kiadó

Horváth Péter vezérigazgató

Felelős szerkesztő

Dr. Zoltán Péter

UBM Csoport

2085 Pilisvörösvár, Kisvasút u. 1.

Telefon: +36 26 530 563 ▪ Fax: +36 26 530 541

E-mail: marketing@ubm.hu ▪ web: www.ubm.hu

Készült

Online és nyomtatott formában (150 példányban)

Grafika

www.artitudesign.hu

Nyomda

Vármédia Print Kft. ▪ www.vmprint.hu